

ዮሀንሳ ቆንጮላ ጋላ ቆፋ

ዮሀንሳ ቆንጮላይ ፃፊቲዳይ፣ አማኒያ አሳይ ዩሱስ ኪሪስቶስ ባንታው ጎዳ ኦሊዲ፣ ጌሻቴላን ዳዒዳ ጊሾ ኤንታ ማቶይን ዋይይ ጋኪዳ ዋይይ። ፃፊይ ወዲዲ ጌሊዳ አይፌ ቆፋይ፣ አማኒያ አሳ ኡፋይሳይ ኩሜሊ ጊዳና ሜላ ኤንታ ሚንሌሊድ፣ ኤንታ ጋኪዳ ጎዳኔ ሜቱዋ ጊደን ባንታ አማኑዋን ሚኒዲ ኤቃና ሜላ ዴንሌላናሳ።

ማፃፃን ዳሪያ ኪፊሌይ ዳሮኔ ካሊ ካሊዲ ቆንጪዳ ቆንጮላ ኦይኬስ። ሃ ቆንጮላቲ ሄ ዋዴ ዳዒያ አሳስ ጌሌስ፣ ሸን ሃራታስ ፀራ ጊዲዲ ጋሞዒስ። ኤንቲ ኦዴቲዳይካ ሌሚሶ ኦዳና። ሃ ማፃፃን ዳዒያ ታይቦቲ፣ ማካ ሚሽቲኔ ደዓቲ ዳሬታኔ አያና ሜዴቲላታ ሌሚሶ። ማዘሙራ አዝማቹይ ሲሚ ሲሚዲ ዩፀቲይሳዳ፣ ሄ ማፃፃን ዳዒያ ሁዔ ቆፋቲ ዲማ ዲማ ቆንጮላታ ባጋራ ዲማ ዲማ ኦጌን ሲሚ ሲሚ ሸቂዶሶና። ሃ ማፃፃ ቢርሼላስ ዲማ ዲማ ቆፋይ ዳዒኮካ፣ ኢያው ሁዔ ቆፋይ ቆንጮ። ሄሲካ፣ «ፆሳይ ጎዳ ኪሪስቶስ ባጋራ ዛሬላና ኦጌን ባ ሞርኬታ፣ ፃላሄራ ጉጂዲ፣ ኢሲ ቶሆኔ ወርሴሊ ጋካናው ያናና። ሄ ያኑዋፔ ጉዬ፣ ኢያው አማኔቲዲ ዳዒዳ ባ ባጋታ ኦራላ ሳሎኔ ኦራላ ሳዓ አንጀ ላቲሳና» ያጌይሳ።

ዮሀንሳ ቆንጮላ አይፌ ቆፋታ

- ጌሎ ቆፋ 1:1-8
- ዩሱሲ ላፑን ዋሳ ኬላታ ጊደን 1:9-20
- ላፑን ዋሳ ኬላታስ ፃፊቲዳ ኪታ 2:1-3:22
- ኦራታ፣ ፃላ ማፃፃኔ ዶርሳ 4:1-5:14
- ላፑን ማታሚታ 6:1-8:1
- ላፑን ሞይዜታ 8:2-11:19
- ዳዊያኔ ናምዑ ደዓታ 12:1-13:18
- ዲማ ዲማ ቆንጮላታ 14:1-15:8
- ላፑን ሃንቆ ፀዓታ 16:1-21
- ባቢሎኔ ኩንዳላ፣ ደዓኔ ዋርዶ ናቢያ 17:1-20:10
- ወርሴላ ፒርዳ 20:11-15
- ኦራላ ሳሎ፣ ኦራላ ሳዓኔ ኦራላ ዩሩሳላሜ 21:1-22:5
- ኩሻ ቆፋ 22:6-21

1 ኤሱን ሃናናው ዳዲያባ ባ አይሌታ ቤሳና ሜላ ያሳይ ኢያው ኢሚዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ቆንጮጽ ሃይሳ። ዩሱሲ ባ ኪታንቸዋ ከቲዲ፣ ባ አይሌያ ዮሀንሳስ ቆንጮሲስ። 2 ዮሀንሲ ያሳ ኪታ፣ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ኦሊዳባኔ ኦዲዳባ ኡባ ማርካቲስ። 3 ሃ ኡባይ ሃናናው ዋዴይ ማቲዳ ጊሾ ሃ ቲንቢቲ ቃላ ናባቢያ ኦኒካ ኦንጃቲዳይሳ፤ ቃሲ ሃ ቃላ ሲዔይሳቲኔ ፃፊቲዳ ኪታ ናጊያ ኡባይ ኦንጃቲዳይሳታ።

ላፑን ኢሲያ ዋሳ ኬላታስ ኪቲቲዳ ሳርሶ

4-5 ሃ ዳብዳቤይ፣ ዮሀንሳ፣ ኢሲያ ቢታን ዳዲያ ላፑን ዋሳ ኬላታስ ፃፊቲስ። ካሴካ፣ ሃዲካ ዳዲያ፣ ሲንላፊካ ያናው ዳዲያ ያሳፊ፣ ቃሲ ኢያ ኦሪታ ሲንላን ዳዲያ ላፑን ኢያናታ፣ ሄሳዳካ፣ ሃይቆፔ ዳንደን ኮይሮ ጊዲዳይሳፊ፣ ሳባ ካዋታ ሃሪያ ኦማኔቲያ ማርካ ጊዲዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ፣ ኦጾ ኬሃቴላይኔ ሳርቴላይ ሂንቲው ጊድ።

ዩሱሲ ኑና ሲቄስ፣ ቃሲ ባ ሱላን ናጋራ አይሌቴላፊ ኑና ላባ ኬሲስ። 6 ኑኒ ያሳ ኢያ ኦዋስ ኦላና ሜላ ኑና ካዋቴላ ካሂኔ ኦሊስ። ኢያው ሜሪናፔ ሜሪና ጋካናው ቦንቾይኔ ዋልቃይ ጊድ። ኦሚንዲ።

7 ሄኮ፣ ዩሱሲ ሻራራ ዩስ። ኦሳ ኡባይ ሃሪ ኦቶሺን፣ ኢያ ጫዲዳ ኦሳይካ ኢያ ቤባና። ሳባን ዳዲያ ኦሳ ኡባይ ኢያ ጊሾ ዩካና። ሄሲ ቱማ ሃናና! ኦሚንዲ።

8 «ካሴካ፣ ሃዲካ ዳዲያሲ፣ ሲንላፊካ ያና ጎዳይ፣ ኡባፊ ዋልቃማ ያሳይ፣ ኦልፋኔ ኦሚጊ ታና» * ያጌስ ጎዳ ያሳይ።

ጎዳ ቆንጮጽ

9 ታኒ፣ ዮሀንሲ፣ ሂንቲ ኢሻይ፣ ሂንቲራ ኢሲፊ ዩሱሳን ዋያ፣ ኢያ ካዋቴላኔ ኢያ ዳንዳባ ቤባስ። ታኒ ያሳ ቃላ ጊሾኔ ዩሱሳባ ማርካቲዳ ጊሾ ፓጂዋ ጊያ ሃላን ቲቄቲዳ ቢታን ዳዲያስ። 10 ጎዳ ጋላሳን ታ ጌሻ ኦያናን ሃሪታዳ ዳዲያስ፤ ታፔ ጉዩራ ዋይዜ ፑና ሜላ ጊታ ጊርሲ ሲባስ። 11 ሄ ጊርሳይ ታና፣ «ኔ ቤዔይሳ ማፃፋን ፃፋዳ፣ ኢሲያን ዳዲያ ላፑን ዋሳ ኬላታስ፣ ኤፊሶና፣

1:4-5 ኬሳ 3:14፤ ዮ.ቆ 4:5   1:4-5 ኢሳ 55:4፤ ማዝ 89:27   1:6 ኬሳ 19:6፤ ዮ.ቆ 5:10   1:7 ዳኔ 7:13፤ ማቶ 24:30፤ ማር 13:26፤ ሉቃ 21:27፤ 1ቴሴ 4:17፤ ዛካ 12:10፤ ዮሃ 19:34   * 1:8 ኦልፋኔ ኦሚጊ፣ ጋሪኬ ደናን ኦልፋኔ ኦሚጊ ኮይሮኔ ወርሴላ ፒዳሌታ፤ ቢርሼላይካ ኮይሮኔ ወርሴላ ጉሱ።   1:8 ዮ.ቆ 22:13፤ ኬሳ 3:14

ሳሚርኔሳ፣ ጰርጋሞና፣ ቲያቲርና፣ ሳርዳሳ፣ ፊላዳልፊያኔ ሎዶቂያ ዬዳ» ያገሰ።

12 ታኒ ታው ኦዲያ ገርሳ በዓናው ጉዬ ሲማዳ ያምፔ ዋሊያ ላፑን ዋርቃ ኮጫታ በዓሰ። 13 ሄ ኮጫታ ገደን አሳ ናዓ ዳኔይሳ በዓሰ። ኢ አዲሳ አፊላ ባ ቶሁዋ ጋሊ ማዒሰ፣ ዋርቃ ዳንጮን ባ ቲራ ዳንጪሰ። 14 ኢያ ሁዔይኔ ኢያ ቢናናይ ቦላ ዶርሳ ኢኪሴ ማላ ዋይኮ ሻቻ ማላ ቦሊ፤ ኢያ አይፊይ ታማ ላጮ ዳኔሰ። 15 ኢያ ቶሆይ ታማን ሴሪዲ ዘዒዳ ናሴ ቢራታ ዳኔሰ፤ ኢያ ገርሳይካ ገታ ሻፋ ኮሽንቻ ማላ። 16 ኢ ባ ኡሻቻ ኮሼን ላፑን ያለንቶታ ኦይኪሰ። ኢያ ዶናፔ ናምዑ ባጋራ ቃራቲዳ ማሺ ኬዬሰ። ኢያ ሶምዖይ ሴታ ጋላሳ አዋ አይፊ ዳኔሰ።

17 ታኒ ኢያ በዒዳ ዋዳ ሃይቂዳ አሳዳ ሃናዳ ኢያ ቶሁዋ ማታን ኮንዳሰ። ኢ ባ ኡሻቻ ኮሺያ ታ ቦላ ዋሊዲ፣ «ያዮፋ፤ ኮይርይ ዉርሴላይ ታና። 18 ታኒ ዳዖን ዳዓይሰ፤ ታኒ ሃይቃሰ፣ ሺን ሄኮ ሜሪ ሜሪናዉካ ዳዖን ዳዓይሰ። ሃይቆኔ ሲዖሌ ቁልፔይ ታ ኮሺና። 19 ሂዛ፣ ሃዒ ሃኒያባኔ ሲንላፊ ሃናናባ ኔ በዒዳባ ዓፋ። 20 ኔኒ ታ ኡሻቻ ኮሼን በዒዳ ላፑን ያለንቶታኔ ላፑን ዋርቃ ኮጫታ ቢርሽላይ ሃይሳ፣ ላፑን ያለንቶቲ ላፑን ዋሳ ኬላታ ኪታንቸታ፤ ላፑን ዋርቃ ኮጫቲ ላፑን ዋሳ ኬላታ።»

2

ኤፌሶና ዋሳ ኬላሰ ኪቲቲዳ ኪታ

1 «ኤፌሶና ዋሳ ኬላ ኪታንቸዋሰ ሃይሳዳ ያጋዳ ዓፋ።
ባ ኡሻቻ ኮሼን ላፑን ያለንቶታ ኦይኪዳይሰኔ ላፑን ዋርቃ ኮጫታ ገደራ ሃሙቴይሰ ሃይሳዳ ያገሰ። 2 ታኒ ኔ ኦሱዋ፣ ኔ ዳቡራኔ ኔ ጌንጫ ኤራይሰ። ኔኒ ኢታ አሳታባ ጌንጫናው ዳንዳባባናይሳ ኤራይሰ። ቃሲ ሃዋሪ ገደናሺን ባንታና፣ ሃዋሪ ጌይሳታ ፒልጋ ኤራዳ ኤንቲ ዋርዳንቸ ገደይሳ ዳሚዳይሳ ታ ኤራይሰ። 3 ኔኒ ጌንጫዳሳ፤ ታ ሱንላ ገሾ ማቶ ዳንዳዳሳ፤ ያኔታባካ። 4 ገደሺን፣ ሃዒ ታ ኔና ቦሪያባይ ዳዔሰ፤ ሄሲካ ኔኒ ካሴ ኔ ሰቁዋ አጋዳሳ። 5 ሂዛ፣ ኔ አይ ማላ ጶቃ ቤሳፊ ኩንዲዳኮ አኬካ! ኔ ናጋራፔ ሲማ፤ ኔኒ ካሴ ኦሊያ ኦሱዋ ኦላ። ኔኒ ኔ ናጋራፔ ሲሞና ኢዲኮ፣ ኔ ያምፔ ዋሊያ ኮጫ ኢያ

1:13 ዳኔ 7:13፤ ዳኔ 10:5   1:14 ዳኔ 7:9   1:14 ዳኔ 10:6   1:15 ሂዝ 1:24፤ 43:2   1:17 ኢሳ 44:6፤ 48:12፤ ዮ.ቆ 2:8፤ 22:13

ቤሳፌ ኤካና። 6 ሃዲ ታ ኔና ናሺያ ኢሲባይ ዳዔስ፤ ታ ኢዲያ ኒቆላዌታ ኦሱዋ ኔካ ኢፃዳሳ።

7 ጌሻ ኣያናይ ዋሳ ኬላታሰ ጊያባ ሲባናው ሃይሊ ዳዒያ ኦኒካ ሲያ። ያኒያ ኦኒካ ያሳ ጋናቲያን ዳዒያ ዳያ ሚሴ ኣይፌፔ ማና ሚላ ማታ ኢማና።

ሳሚርኔሳ ዋሳ ኬላሰ ኪቲቲዳ ኪታ

8 «ሳሚርኔሳ ዋሳ ኬላ ኪታንቹዋሰ ሃይሳዳ ያጋዳ ዓፋ። ኮይርይኔ ወርሴላይ፣ ሃይቁዳይሲኔ ሃይቆፔ ዳንዲዳይሲ ሃይሳዳ ያጌሰ።

9 ታኒ ኔ ዋያኔ ኔ ማንቆቲላ ኤራይሰ፤ ጊዳሺን ኔኒ ዳሬ። ኣይሁዳ ጊዳናሺን ባንታና ኣይሁዳ ጌይሳቲ ጫያ ጫሻ ታ ኤራይሰ፣ ሺን ኤንቲ ዓላሄ ማባራን ዳዖሶና። 10 ኔኒ ኤካናው ዳዒያ ዋያ ባቦፋ። ዓላሄይ ሂንቴፌ ኢሶታ ኢሶታ ፓጫናው ቃሾ ኬላን ዩጋና፤ ታሙ ጋላሰ ጋካናው ሂንቴ ዋዬታና። ሃይቃና ጋካናው ኣማኔቲዳይሳ ጊዳ፤ ታ ኔው ዳያ ካላቻ ኢማና።

11 ጌሻ ኣያናይ ዋሳ ኬላታሰ ጊያባ ሲባናው ሃይሊ ዳዒያ ኦኒካ ሲያ። ያኒያ ኦኒካ ናሞዓንሉ ሃይቆዋን ቆሄቴና።

ጴርጋሞና ዋሳ ኬላሰ ኪቲቲዳ ኪታ

12 «ጴርጋሞና ዋሳ ኬላ ኪታንቹዋሰ ሃይሳዳ ያጋዳ ዓፋ። ናሞፀ ባጋራ ቃራቲዳ ማሺ ዳዔይሲ ሃይሳዳ ያጌሰ። 13 ታኒ ኔ ዳዒያ ቤሳ ኤራይሰ፤ ኔኒ ዓላሄ ኣራታይ ዳዒያ ቤሳን ዳዓሳ፤ ታ ሱንላ ሚንላ ናጋዳሳ። ሃሪ ኣቶሺን፣ ዓላሄይ ዳዒያ ሂንቴ ካታማን ሃይቆዳ ታው ኣማኔቲዳ ማርካይ፣ ኣንቲጳሲ፣ ዳዒያ ዋዴካ ኣማኑዋ ኣጋባካ።

14 ጊዳሺን፣ ታ ኔና ቦሪያ ጉላባቲ ዳዖሶና። ሄሲካ ኢሰራዔሌ ኣሳይ ኤቃሰ ያርሼቲዳ ካላ ሚዲ ቲናና ሜላኔ ላይማቲላ ናጋራ ኦላና ሜላ ባላቃ ታማርሲዳ ባላማ ቲሚርቲያ ኤኪዳ ኢሲ ኢሲ ኣሳቲ ኔራ ዳዖሶና። 15 ሄሳዳካ፣ ኒቆላዌታ ቲሚርቲያ ታማሪያ ኣሳቲ ኔራ ዳዖሶና። 16 ሄሳ ጊሾ፣ ኔኒ ኔ ናጋራፔ ሲማ። ሄሲ ሃናና ኢዲኮ፣ ታ ኔኮ ኤሌሳ ያዳ ሄ ኣሳታ ታ ደናፔ ኬያ ማሻን ኦላና።

2:7 ሜዴ 2:9፤ ዮቆ 22:2፤ ሂዝ 28:13፤ 31:8   2:8 ኢሳ 44:6፤ 48:12፤
ዮቆ 1:17፤ 22:13   2:11 ዮቆ 20:14፤ 21:8   2:14 ታይ 22:5

17 ጌሻ አያናይ ዋሳ ከላታሰ ጊያባ ሲባናው ሃይሌ ዳዒያ ኦኒካ ሲዎ። ያኒያ ኦዳሰካ ቆሴተዲ ዳዒያ ማናፌ * አማና። ቃሲ ኤኪያ ኡራፔ ኣቲን ሃራ ኣሲ ኤርና ኦራላ ሱንላይ ፃፌተዳ ቦላ ሹቻ ታ ኢያው አማና።

ቲያቲርና ዋሳ ከላሰ ኪቴቲዳ ኪታ

18 «ቲያቲርና ዋሳ ከላ ኪታንቹዋሰ ሃይሳዳ ያጋዳ ፃፋ።

ታማ ለጮ ዳኒያ አይፌይ ዳዒይሲ፣ ቃሲ ታማን ሴሪዳ ናሴ ቢራታ ዳኒያ ቶሆይ ዳዒይሲ፣ ያሳ ናዓይ፣ ሃይሳዳ ያጌሰ። 19 ታኒ ኔ ኦሱዋ፣ ኔ ሰቁዋ፣ ኔ አማኑዋ፣ ኔ ኦሱዋኔ ኔ ጌንጫ ኤራይሰ። ኔኒ ኮይር ኦሌይሳፌ ሃዒ አላዳ ኦሌይሳካ ኤራይሰ።

20 ጊዶሺን፣ ታ ኔና ቦሪያ ኢሲባይ ዳዒስ፤ ባና ናቤ ጊያ ማጫሲው፣ ኤልዛቤሎ፣ አይኮካ ጋባካ። ሄ ማጫሲያ ኤቃሰ ያርሼቲዳ ካላ ሚዲ ቱናናዳኔ ላይማታናዳ ኦላዳ ታ አይሌታ ባሌላሱ። 21 ኢያ ባ ናጋራፔ ሲማና ሚላ ታ ኢው ዋዴ አማሰ። ሺን ኢያ ሲማናው ኮያቡኩ። 22 ኤንቲ ኢ ባላ ኦጊያፔ ሲሞና ኢዲኮ፣ ታ ኢዮ ኢታ ሃርጌን ዩጋና፤ ኢራ ላይማቲይሳቲካ ኢታ ዋዩ ዋዩታና። 23 ታኒ ኢ ናይታ ዋዳና፤ ቃሲ ዋሳ ከላ ኡባይ ታ አሳ ቆፋኔ አሳ ዋዛና ኤራይሳ ጊዳይሳ ኤራና። ታ ኢሱዋሰ ኢሱዋሰ ሂንቴ ኦሱዋዳ ኦሱዋዳ አማና። 24 ሺን ቲያቲርናን ዳዒያ ሃራታ፣ ሄ ኢታ ቲሚርቲያ ኤኪቦናይሳታኔ፣ «ፃላሄ ጊታ ፀራ» ጌቴቲያ ሃ ቲሚርቲያ ታማሪቦና ሂንቴና ሃራ ዳዩ ቶሆ ቶሲኪ። 25 ጊዶሺን፣ ታ ያና ጋካናው ሂንቴው ዳዒያባ ሚንሌ ናጊቴ።

26 ያኔይሳሲኔ ዉርሴሌ ጋካናው ታው ኪቴቲያ ኦዳሰካ ካዋቲላታ ሃራና ሚላ ማታ አማና።

27 «ኢ ኤንታ ቢራታ ፃሞዓን ሃራና፤

ሜቃ ሚሼዳካ ማንጮራላና።»

ሄ ማታይ ታኒ ታ አዋፔ ኤኪዳ ማታ ሚላ። 28 ቃሲ ታ ኢያው ባካላ ያሊንቶ አማና። 29 ጌሻ አያናይ ዋሳ ከላታሰ ጊያባ ሲባናው ሃይሌ ዳዒያ ኦኒካ ሲዎ።

* 2:17 ማና፡ ኢሰራዒሌ ኣሳይ ባዘ ቢታን ሃሙቲያ ዋዴ ሳሎፔ ያሳይ ኤንታው አሚዳ ዳማ ካሌ ዋይኮ ኪታንቹ ካሌ። 2:17 ከሳ 16:14 2:20 1ካዋ 16:31፤ 2ካዋ 9:22 2:23 ማዝ 7:9፤ ኤር 17:10፤ ማዝ 62:12 2:26 ማዝ 2:8-9

3

ሳርዴሳ ዋሳ ኬላስ ኪቴቲዳ ኪታ

1 «ሳርዴሳ ዋሳ ኬላ ኪታንቸዋሰ ሃይሳዳ ያጋዳ ዓፋ።

ላፑን ያሳ አያናታኔ ላፑን ያለንቸታ ኦይኪዳይሲ ሃይሳዳ ያጌሰ። ታኒ ኔ ኦሱዋ ኤራይሰ፤ አሲ ኔና ፓፃ ዴዔሰ ገኮካ፤ ኔ ሃይቃዳሳ። 2 ባርካ! ጉላ አተዳባኔ ሃይቃናው ማቲዳባ ማንላ። ኔ ኦሶይ ያሳ ሲንላን ፖሎ ገደናይሳ ዴማሰ። 3 ሃዛ፤ ኔ ኤኪዳባኔ ሲዒዳባ አኸካ፤ ናጋ፤ ኔ ናጋራፔ ሲማ። ኔኒ ባርኮና ኢዲሶ ታ ካይሶዳ ያና፤ ታ አይ ዋዴ ያኔኮ ኔ ኤራካ።

4 ሺን ባንታ ማዑዋ ቂታዮና ጉላ አሳቲ ሳርዴሳን ዴዖሶና። አንታው ቤሲያባ ገዲያ ገሾ ቦላ ማዖ ማዒዲ ታራ ሃውታና።

5 ያኒያ ኦኒካ ኤንታይሳዳ ቦላ ማዖ ማዓና። ታኒ ኢያ ሱንላ ዴዖ ማፃፋፔ ቁቸኩ። ታኒ ታ አዋ ሲንላኒኔ ኢያ ኪታንቸታ ሲንላን ኢ ታባ ገዴይሳ ማርካታና። 6 ጌሻ አያናይ ዋሳ ኬላታሰ ገያባ ሲዒያ ሃይሴ ዴዒያ ኦኒካ ሲዖ።

ፊላዴልፊያ ዋሳ ኬላስ ኪቴቲዳ ኪታ

7 «ፊላዴልፊያ ዋሳ ኬላ ኪታንቸዋሰ ሃይሳዳ ያጋዳ ዓፋ።

ጌሻይኔ ቱማንቸይ፣ ዳዊቱ ቁልፒያ ባ ኩሺን ኦይኪዳይሲ፣ ሃይሳዳ ያጌሰ። ኢ ጎርዲን ኦኒካ ዴያናው ዳንዳዔና፤ ቃሲ ኢ ደዪን ኦኒካ ጎርዳናው ዳንዳዔና። 8 ታኒ ኔ ኦሱዋ ኤራሰ፤ ሄኮ ታ ኔ ሲንላን ኦኒካ ጎርዳናው ዳንዳዖና ዴያ ፔንጌ ዋላሰ። ኔ ዋልቃይ ጉላ ገዲኮካ፤ ታ ቃላ ናጋዳሳ፤ ታና ካዳባካ።

9 አይሁዴ ገደናሺን ባንታና አይሁዴ ገያ ዋርደታኔ ዓላሄ ባጋታ ኔኮ ኤሃናኔ ኔ ሲንላን ጉልባቲሳና። ታ ኔና ዶሴይሳ ኤንታና ኤሪሳና። 10 ኔኒ፣ (ጌንጫ) ጋዳ ታ ኪቲዳ ኪታ ናገዳ ገሾ ኩሜላ አላሚያ ፓጫናው ያ ዋዬ ዋዲያፔ ታኒ ኔና ናጋና።

11 ታኒ ኤሌሳዳ ያና፤ ኦኒካ ኔ ካላቻ ኤኮና ሜላ ኔው ዴዒያባ ማንላዳ አይካ። 12 ያኒዳይሳ ታ ያሳ ኬላን ቱሱ ኦላና፤ ኢ ያን ሜሪናው ዳና። ታኒ ታ ያሳ ሱንላኔ ታ ያሳ ካታማ ሱንላ ኢያ ቦላ ዓፋና፤ ኢያካ ታ ያሳ ማታፔ ዋዲያ ኦራላ ዬሩሳላሜ። ቃሲ ታ ታ ኦራላ ሱንላካ ኢ ቦላ ዓፋና። 13 ጌሻ አያናይ ዋሳ ኬላታሰ ገያባ ሲዒያ ሃይሴ ዴዒያ ኦኒካ ሲዖ።

ሎዶቂያ ዋሳ ኬላስ ኪቴቲዳ ኪታ

3:3 ማቶ 24:43   3:5 ኪሳ 32:32   3:7 ኢሳ 22:22፤ ኢዮ 12:14   3:9 ኢሳ 49:23፤ 60:14፤ ኢሳ 43:4   3:12 ዮ.ቆ 21:2፤ ኢሳ 62:2፤ 65:15

14 «ሎዶቂያ ዋሳ ኬላ ኪታንቹዋሰ ሃይሳዳ ያጋዳ ፃፋ።
 (አሚንዒ) ጊዲዳ አማኔቲዳ ቱማ ማርካይ፣ ያሳ ሜዴቱላ ሃራይሲ ሃይሳዳ ያገሰ። 15 ታኒ ኔ ኦሱዋ ኡባ ኤራይሰ፤ ኔኒ ኢርፃ ዋይኮ ሚሻ ጊዳካ፤ ኔኒ ናምዓፌ ኢሱዋ ጊዲኮ ሎዎ! 16 ኔኒ ኢርፃ ዋይኮ ሚሻ ጊደናሺን ቦልዎ ጊዲያ ጊሾ ታ ኔና ታ ደናፔ ጨታና ሃናይሰ። 17 ሂዛ፣ ኔኒ፣ (ታኒ ዲሬ፣ ሻሎራ ዳዓይሰ፣ ታው ኣይቢባይካ ፓጩቤና) ያጋሳ። ሺን ኔኒ ማቶታንቸ፣ ማንቆ፣ ቆቄኔ ካሎቲዳ ኣሲ ጊዳይሳ ኤራካ። 18 ሄሳ ጊሾ፣ ኔ ዲሬታናው ታማን ጌዪዳ ዋርቃ፣ ኔ ዬላ ካሉዋ ካማናው ቦላ ማዎኔ ሎይላ ጃላናው ማዲያ ኣይፌ ዳሌ ታፔ ሻማና ሜላ ኔና ዞራይሰ።
 19 ታ ደሴይሳ ሰራይሰኔ ሃንቃይሰ፤ ሂዛ ሚና፤ ኔ ናጋራፔ ሲማ። 20 ሄኮ፣ ታ ካሬን ኤቃዳ ጃጋይሰ። ኦኒካ ታ ፃሳ ሲዒዲ፣ ዉላ ዶዪኮ፣ ኢያኮ ጌላና፤ ኢያራ ኢሲፌ ካሌ ማና፤ ኦኒካ ታራ ኢሲፌ ማና።
 21 ታ ያናዳ ታ ኣዋራ ኢያ ኣራታን ኡቲዳይሳዳ ያኒዳይ ታራ ታ ኣራታን ኡታና ሜላ ማታ ኢማና። 22 ጌሻ ኣያናይ ዋሳ ኬላታሰ ጊያባ ሲዒያ ሃይሌ ዳዔይ ኦኒካ ሲዎ» ያገሰ።

4

ሳሎን ዳዒያ ጎይኖ ዋጋ

1 ሃሳፌ ጉዬ፣ ታኒ ሳሎ ጃሊያ ዋዴ ዶይቲዳ ፔንጌ ቤዓሰ። ቃሲ ታ ካሴ ሲዒዳ ሞይዜ ገርሳ ሜላይ ታኮ፣ «ሃ ኬያ፤ ሃይሳፌ ጉዬ፣ ሃናናው ዳዒያባ ታ ኔና ቤሳና» ያገሰ። 2 ሄ ዋዴ ታ ኣያናን ሃራታዳ ዳዓይሰ። ሄኮ፣ ሳሉዋን ኣራታ ቦላ ኢሶይ ኡቲዳይሳ ቤዓሰ። 3 ሄ ኡቲዳይሳ ማላይ ኢያሰጴዴኔ ሳርዲዮና ጊያ ኣልዎ ሹቻ ሜላ። ኢያ ኣራታ ዩሹዋን ኣልዎ ሹቹ ዳኒያ ዙላይ ዳዔሰ። 4 ሄ ኣራታ ዩሹዋን ላታማኔ ኦይዱ ኣራታቲ ዳዎሶና፤ ኤንታ ቦላ ቦላ ማዎ ማዒዲ፣ ሁዔን ዋርቃ ካላቻ ዋሉዳ ላታማኔ ኦይዱ ጨማቲ ኡቲዳሶና። 5 ኣራታፔ ዋልዓንሌ፣ ጉንሌኔ ዳሾይ ኬዬሰ። ኣራታ ሲንላን ላፑን ፖዒያ ያምፔቲ ዳዎሶና፤ ኤንቲ ላፑን ያሳ ኣያናታ። 6 ኣራታ ሲንላን ቢሪሌ ዳኒያ ጳሊያ ቡርጩኮ ኣባይ ዳዔሰ።

3:14 ለሚ 8:22   3:19 ለሚ 3:12፤ ኢብ 12:6   4:2 ሂዛ 1:26-28፤ 10:1   4:5 ኬሳ 19:16፤ ዮ.ቆ 1:4፤ ዮ.ቆ 8:5፤ 11:19፤ 16:18፤ ሂዛ 1:13፤ ዛካ 4:2   4:6 ሂዛ 1:22   4:6 ሂዛ 1:5-10፤ 10:14

ሲንሳራኔ ጉዬራ አይፌይ ዳዒያ ኦይዲ ዳዖራ ዳዒያ ማዴቴላተ ኣራታ ዩቩዋኒኔ ኣራታ ጊደን ዳዖሶና። 7 ኮይሮ ማዴቴላ ማዴይ ጋሞ ዳኔሰ፤ ናሞዓንላይ ቦሪ ዳኔሰ፤ ሄቫንላይ ኣሴ ዳኔሰ፤ ቃሲ ኦይዳንላይ ፒራዲያ ኣርጋንላ ዳኔሰ። 8 ኦይዲ ማዴቴላታ ኡባሰ ኡሱቱን ቄፌይ ዳዒሰ፤ ኤንታ ኣሳቴላ ኡባይ ኣይፌን ኩሚሰ። ኤንቲ ቃማኔ ጋላሰ ቃንዖና።

«ጌሻው፣ ጌሻው፣ ጌሻው፣

ጎዳው፣ ኡባፌ ዎልቃማ ዖሳው፣

ካሴካ፣ ሃዒካ ዳዒይሶ፣ ሲንሳፌ ያናይሶ»

ያጎሶና። 9 ሄ ማዴቴላቲ ኣራታን ኡቲዳይሳሲኔ ማሪናው ዳዒይሳሰ ሳባ፣ ቦንቸኔ ጋላታ ኢሚዳ ዎዴ 10 ላታማኔ ኦይዲ ጨማቲ ኣራታን ኡቲዳይሳኔ ማሪናው ዳዒይሳ ሲንሳን ጉፋኒዲ ጎይኒዶሶና፤ ባንታ ካላቻ ኣራታ ሲንሳን ዎሊዲ።

11 «ኑ ጎዳው፣ ኑ ዖሳው፣

ኔኒ ቦንቸ፣ ሳባኔ ዎልቃ ኤካናው ቤሳሳ።

ኔኒ ኡባ ማዳዳሳ፤

ኡባባይ ኔ ሼኒያዳ ሃኒሰ፣ ማዴቴሰ»

ያጊዶሶና።

5

ዶርሳይ 9ላ ማፃፋ ዶዩስ

1 ሄሳፌ ጉዬ፣ ኣራታ ቦላ ኡቲዳይሳ ኡሻቻ ኩሼን ጊዶራኔ ካሬራ ፃፌቲዳ ላቸን ማታማን ጎርዴቲዳ 9ላ ማፃፋ ቤዓሰ።

2 ኢሲ ሚኖ ኪታንቸይ ባ ቃላ ቶቁ ኦሊዲ፣ «ማታሚያ ቢላናውኔ ማፃፋ ዶያናው ቤሴይ ኦኔ?» ያጊዲ ኣዎጂሺን ቤዓሰ። 3 ሺን ሳሎን ጊዲን ሳዓን ዎይኮ ሳዓፔ ጋርሳን ጊዲን ሄ 9ላ ማፃፋ ቢላናውኔ ጊዲዎ ቤዓናው ዳንዳዒይ ኦኒካ ቤንቲቤና። 4 9ላ ማፃፋ ቢላናውኔ ኢያ ጊዲዎ ቤዓናው ቤሲያ ኣሲ ዳዩዳ ጊሾ ታ ዳር ዩካሰ። 5 ያቲን፣ ጨማታፔ ኢሶይ ታኮ፣ «ዩኮፋ! ሄኮ፣ ዩሁዳ ዜሬሊ ጊዲያ ጋሞይ፣ ዳዋቲ ሺሻይ፣ ላቸን ማታማታ ቢላናውኔ ማፃፋ ዶያናው ዳንዳዒሰ» ያጊሰ።

6 ሄሳፌ ጉዬ፣ ሹኬቲዳ ዶርሳይ ኣራታሰ፣ ኦይዲ ዳዖን ዳዒያ ማዴቴላታሲኔ ጨማታሰ ጊደን፣ ኤቂዳይሳ ቤዓሰ። ኢያው ላቸን ካጨቲኔ ላቸን ኣይፌቲ ዳዖሶና። ሄሳቲ ሳዓ ኡባ ኪቲቲዳ ዖሳ ላቸን ኣያናታ። 7 ሄ ዶርሳይ ቢዲ፣ ኣራታ ቦላ ኡቲዳይሳ ኡሻቻ

4:8 ሂዝ 1:18፤ 10:12፤ ኢሳ 6:2   5:1 ሂዝ 2:9   5:5 ማዴ 49:9፤ ኢሳ 11:1   5:6 ኢሳ 53:7፤ ዛካ 4:10

ኩሼፔ ፃላ ማፃፋ ኤኪስ። 8 ኢ ሄ ፃላ ማፃፋ ኤኪዳ ዋዴ ዴፃን ዴዒያ ኦይዱ ሜዴቴላቲኔ ላታማኔ ኦይዱ ጨማቲ ዶርሳ ሲንላን ኩንዲዶሶና። ኤንቲ ኢሶይ ኢሶይ ዲሊኔ ገሻታ ዋሳ ገዲዳ ኢፃኔይ ኩሚዳ ዋርቃ ሻቴ ኦይኪዶሶና። 9 ኤንቲ፡

«ፃላ ማፃፋ ኤካናው፡ ማታሚያ ቢላናው ኔው ቤሴስ።

ኣይስ ገኮ፡ ኔኒ ሹኬታዳሳ፤ ዜሬሊ ኡባፌ፡ ዲማ ዲማ ዶናፔ፡ ያራታፔ ካዋቲላታ ኡባፌ ኔ ሱላን ያሳሰ ዋዛዳሳ።

10 ኤንቲ ኢያ ያሳ ኣዋስ ኦላና ሜላ ኤንታና ካሂኔ ካዋቲሊ ኦላዳሳ፡ ኤንቲካ ቢታ ኡባ ሃራና» ያገዲ ኦራላ ማዝሙራ ዩዲዶሶና።

11 ታ ቤዒያ ዋዴ ሙኩሉ ቶሆ ሙኩሉኔ ታሙ ሙኩሉ ቶሆ ታሙ ሙኩሉ ገዲያ ኪታንቸታ ገርሳ ሲዓሰ። ኤንቲካ ኣራታ፡ ኦይዱ ዴፃን ዴዒያ ሜዴቴላታኔ፡ ጨማታ ዩሹዋን ኤቂዶሶና።

12 ሄ ኪታንቸቲ ዶቁ ገዳ ቃላን፡ «ሹኬቲዳ ዶርሳይ ዋልቃ፡ ዴሬቴሊ፡ ጨንጫቴሊኔ ሚኖቴሊ፡

ቦንቸ፡ ሳባኔ ጋላታ ኤካናው ቤሴስ» ያገደሶና።

13 ሄሳፌ ጉዩ፡ ሳዓን፡ ሳሎን፡ ሳዓፔ ጋርሳኒኔ ኣባ ገደን ዴዒያ ሜዴቴሊ ኡባይ፡ «ኣራታ ቦላ ኡቲዳይሳሲኔ ዶርሳሰ፡

ጋላታይ፡ ቦንቸይ፡ ሳባይኔ ዋልቃይ ሜሪ ሜሪናው ገደ» ያገዲ ዩዲሽን ሰዓሰ።

14 ኦይዱ ዴፃን ዴዒያ ሜዴቴላቲ፡ «ኣሚንዒ» ያገደሶና፤ ቃሲ ጨማቲ ጉፋኒዲ ጎይኒዶሶና።

6

ማታሚያ ዶይቴላ

5:8 ማዝ 141:2   5:9 ማዝ 33:3፤ 98:1፤ ኢሳ 42:10   5:10 ኪሳ 19:6፤ ዮ.ቆ 1:6   5:11 ዳኔ 7:10

1 ደርሳይ ላቸን ማታሚያ፣ ኢሱዋ ደዪሺን በዓለ። ቃሲ ኦይዲ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቲላታ፣ ኢሶይ፣ ዳዳ ዴሾ ገርሳን፣ «ሃያ!» ያገሺን ሲዓለ። 2 ሄኮ ቦላ ፓራ በዓለ። ሄ ፓራ ቶጊዳሲ ደንጌ ኦይኪሲ፤ ኢያ ሁዔን ካላቺ ዴዔስ። ኢካ ያኒሼ ያናናው ኬዩስ።

3 ቃሲ ደርሳይ ናምዓንሉ ማታሚያ ደዪዳ ዎዴ ዴዎን ዴዒያ ናምዓንሉ ሜዴቲላይ፣ «ሃያ!» ያገሺን ሲዓለ። 4 ቃሲ ሃራ ሲሃ ዘዎ ፓሪ ኬዩስ። ሄ ፓራ ቶጊዳይሳሰ ሳዓ፣ ሳር ዳይሳና ሜላኔ ኣሳይ ዎሊ ወርሳና ሜላ ማቲኔ ገታ ማሺ ኢሜቲስ።

5 ደርሳይ ሄቫንሉ ማታሚያ ደዪዳ ዎዴ ዴዎን ዴዒያ ሄቫንሉ ሜዴቲላይ፣ «ሃያ!» ያገሺን ሲዓለ። ሄኮ ካሬላ ፓራ በዓለ፤ ኢካ ባ ኩሺን ሚዛኔ ኦይኪሲ። 6 ኦይዲ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቲላታ ገደፌ፣ «ኢሲ ጋላሳ ኦሶስ ዳሞዜ፣ ባጋ ኪሎ ገሰቲ፣ ቃሲ ኢሲ ጋላሳ ኦሶስ ዳሞዜ፣ ኢሲ ኪሎኔ ባጋ ባንጋ ገደ። ሺን ዛይቲያኔ ዎይኒያ ቆሆፓ» ያገሺን ሲዓለ።

7 ደርሳይ ኦይዲንሉ ማታሚያ ደዪዳ ዎዴ ኦይዲንሉ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቲላይ፣ «ሃያ!» ያገሺን ሲዓለ። 8 ሄኮ ዋንጮ ፓራ በዓለ። ሄ ፓራ ቶጊዳይሳ ሱንላይ ሃይቆ፤ ኢያ ጌዶ ሲዎሎይ ካሌስ። ኤንታው ኣላሚ፣ ኦይዲንሉ ኩሺያ ኦላን፣ ኮሻን፣ ጋዶኒኔ ደዓን ዎዲሳና ሜላ ማቲ ኢሜቲስ።

9 ደርሳይ ኢቻሻንሉ ማታሚያ ደዪዳ ዎዴ ኤንቲ ያሳ ቃላ ኦዲዳ ገሺኔ ባንታ ማርካቴላን ኣማኔቲዳ ገሾ ሹኬቲዳ ኣሳ ሺምፖታ ያርሾ በሳፌ ጋርሳን በዓለ። 10 ኤንቲ ባንታ ቃላ ቶቁ ኦሊዲ፣ «ኡባ ሃሪያ ጎዳው፣ ጌሻው፣ ቱማንቹዎው፣ ሳዓን ዴዒያ ኣሳ ቦላ ኔ ፐርዳናይኔ ኦ ሱላ ገሾ ሃሎ ኬያናይ ኣወዴ?» ያገደሶና።

11 ኤንታ ኢሱዋሰ ኢሱዋሰ ቦላ ማዎይ ኢሜቲስ። ኤንታይሳዳ ሃኒዲ ሃይቃናው በሲያ ኤንታ ላጌታ ታይቦይ ኩማና ጋካናው ጉላ ዎዴ ሸምፓና ሜላ ኤንታው ኦዴቲስ።

12 ደርሳይ ኡሱቸንላ ማታሚያ ደዪዳ ዎዴ ታ በዓለ፤ ዎልቃማ ቢታ ቃዎይ ሃኒስ። ኣዎ ኣይፌይ ካሬዲ ካሌ ዳኒስ። ኣጌናይካ ዘዒዲ ሱሉ ዳኒስ። 13 ዎልቃማ ጫርኮይ ጫርኪዲ ባላሴ ሚላ ቃወዴ ኣይፊያ ቆቆፌይሳዳ ሳሉዎ ያለንቶቲ ሳዓን ቆቆፌቲደሶና።

14 ሳሎይ ፃላ ማፃፋዳ ፃፃቲዲ ኣዲስ፤ ዙማይኔ ኣባን ቴቲቲዳ ቢታቲ ባንታ በሳፌ ዳዩደሶና። 15 ቢታ ካዎቲ፣ ዴሪያ

6:2 ዛካ 1:7   6:4 ዛካ 1:7   6:5 ዛካ 6:2   6:8 ሃዝ 14:21   6:12
ዮ.ቆ 11:13፤ 16:18፤ ኢሳ 13:10፤ ኤር 2:10   6:13 ኢሳ 34:4   6:14 ዮ.ቆ
16:20

ሃሪይሳቲ፣ ኦላ ካሌሌይሳቲ፣ ዱሪቲ፣ ዋልቃማቲ፣ አይሌቲኔ፣
 ዋማኖቲ ጎንጎሎኒኔ ዳሪያ ቦላ ዳዒያ ዛላ ሆምዖን ቆሴቲደሶና።
 16 ኤንቲካ ዙማኮኔ ዛላኮ፣ «ኑ ቦላ ዋጂቲ፤ ኑና ቆሴቲ፤ አራታን
 ኡቲዳይሳ አይፊያፕኔ ዶርሳ ሃንቁዋፊ ኑና ገንሏቲ። 17 ሃዛ፣ ገታ
 ሃንቆ ጋላሳይ ጋኪሰ፤ ኦኔ ዳንዳዒዲ ኤቃናይ?» ያገደሶና።

7

144፡000 አሳታ ቦላ ማታሚይ ዋሴቲሰ

1 ሃሳፌ ጉዬ፣ ኦይዱ ኪታንቸቲ ኦይዱ ሳዓ ጋፃን ኤቁዳይሳታ
 ቤዓሰ። ሄ ኪታንቸቲ ሳዓ ቦላ ዋይኮ አባ ቦላ ዋይኮ አይ ሚላ
 ቦላ ጫርኮይ ኦይዱ ሳዓ ጋፃፕ ጫርኮና ሚላ ቲቁደሶና። 2 ቃሲ
 ዴዖ ያሳ ማታሚያ ኦይኪዳ ሃራ ኪታንቸይ ዶሎሃ ባጋፌ ኬዬይሳ
 ቤዓሰ። ሄ ኪታንቸይ ባ ቃላ ጶቁ ኦሊዲ፣ ሳዓኔ አባ ቆሃናው
 ዋልቁ አሚቲዳ ኦይዱ ኪታንቸታ፣ 3 ዪጊዲ፣ «ኑኒ ያሳ አይሌታ
 ሶምዖን ማታሚያ ዋላና ጋካናው ቢታ ዋይኮ አባ ዋይኮ ሚላ
 ቆሆፕቲ» ያገሰ።

4 ያቲን፣ ታኒ ያሳ ማታሚይ ሶምዖን ዋሴቲዳይሳታ ፓይዲዋ
 ሲዓሰ። ኢሰራዔሌ ማይዛታ ኡባፌ ዪታኔ ኦይታማኔ ኦይዱ
 ሙኩሉ አሳሰ ሶምዖን ማታሚ ዋሊሰ።

5 ዪሁዳ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

ሮቤላ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

ጋዴ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

6 አሴሬ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

ኒፍታሌሜ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

ሚናሴ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

7 ሲሞና ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ሌዌ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

ዪሳኩሬ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

8 ዛቢሎኔ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

ዮሴፋ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

ቢኒያሜ ዜሬላፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፣

አሳ ሶምዖን ማታሚ ዋሊሰ።

ቦላ ማዖ ማዒዳ ዳር አሳታ

6:15 እሳ 2:19   6:16 ሆሴ 10:8፤ ሉቃ 23:30   6:17 ኤር 2:11፤ ሚላ
 3:2   7:1 ኤር 49:36፤ ዳኔ 7:2፤ ዛካ 6:5   7:3 ሃዘ 9:4

9 ሃሳፌ ጉዬ፣ ዜሬሊ ኡባፌ፣ ካዎቴላ ኡባፌ፣ ሦራ ኡባፌ፤ ዲማ ዲማ ደናፔ ዛዋ ባይና ደር አሳ ቤዓሰ። ሄ አሳይ ቦላ ማዎ ማዒዲ፣ ዛምባ ሃይሊ ባንታ ኩሼን ኦይኪዲ፣ አራታ ሲንላኒኔ ደርሳ ሲንላን ኤቂደሶና። 10 ኤንቲ ባንታ ቃላ ጾቁ ኦሊዲ፣ «አቶቴላይ አራታን ኡቲዳ ኑ ያሳፌኔ ደርሳፌ ዬሰ» ያጊደሶና።

11 ኪታንቸቲ ኡባይ፣ አራታ፣ ጨማታኔ ኦይዲ ሜጴቴላታ ዩሹዋን ኤቂደሶና። ኤንቲ አራታ ሲንላን ጉፋኒዲ ያሳ ሳይኒደሶና።

12 «አሚንዒ!»

አንጆይ፣ ቦንቾይ፣ ጨንጫቴላይ፣ ጋላታይ፣ ሳባይ
ዎልቃይ፣ ሚኖቴላይ ሜሪ ሜሪናው
ኑ ያሳሰ ጊዶ።

አሚንዒ!»
ያጊደሶና።

13 ጨማታፔ ኢሶይ ታኮ፣ «ሃ ቦላ ማዑዋ ማዒዳ አሳቲ ኦናንቲ? ኤንቲ አዉፔ ዩደና?» ያጊዲ ኦይቸሰ።

14 ታኒ ዛራዳ፣ «ጎዳው፣ ኔ ኤራሳ» ያጋሰ።

ኢካ ታኮ፣ «ሃይሳቲ ደር ዋዬ ዋዩዲ አጲዳይሳታ። ኤንቲ ባንታ ማዑዋ ደርሳ ሱላን ሜጨዲ ጌሺደሶና። 15 ሃሳ ጊሾ፣ ኤንቲ ያሳ አራታ ሲንላን ጊዲዲ

ቃማኔ ጋለሰ ኢያ ኬላን ኦላሶና።
ቃሲ አራታ ቦላ ኡቲዳይሲ ኤንታው ኩያ ጊዳና።

16 ሂዛፔ ጉዬ፣ ኤንቲ ኮሻቶኮና፣ ሳሞቶኮና።

አዋ ዎይኮ ሚሺ ኤንታ ሜና።

17 አራታ ጊደን ኡቲዳ ደርሳይ ኤንታ ሄማና።

ዴዎ ፑልቶ ሃላኮ ኤንታ ካሌላና።

ያሳይ ኤንታ አይፊያፔ አፋላ ኡባ ቁቻና»
ያጊሰ።

8

ላፑንላ ማታሚይ ደዬቲሰ

1 ደርሳይ ላፑንላ ማታሚያ ደዬዳ ዎዴ ባጋ ሳቲ ጊዴይሳ ሜላ ሳሎይ ሲዒ ጊሰ።

2 ሃሳፌ ጉዬ፣ ታኒ ላፑን ሞይዜቲ ኢሜቲዳ ላፑን ኪታንቸታ ያሳ ሲንላን ኤቂዳይሳታ ቤዓሰ።

7:14 ዳኔ 12:1፤ ማቶ 24:21፤ ማር 13:19   7:16 ኢሳ 49:10   7:17 ማዝ 23:1፤ ሂዝ 34:23፤ ማዝ 23:2፤ ኢሳ 49:10፤ ኢሳ 25:8

3 እጻኔ ጨዩሲያ ዋርቃ ሻቴ ኦይኪዳ ሃራ ኪታንቸይ ዩዲ፡ ያርሾ ቤሳ ማታን ኤቁስ። ኢ ኦራታ ሲንላን ዳዒያ ዋርቃ ያርሾ ቤሳ ቦላ ገሻታ ኡባ ዋሳራ ጉጂዲ ያርሻና ሜላ ኢያው ዳር ኢጻኔይ አሜተስ። 4 ኢጻኒያ ጨያይ ገሻታ ዋሳራ ኢሲፌ ኪታንቸዋ ኩሼፔ ፑዴ ያሳኮ ኮዩስ። 5 ሄሳፌ ጉዬ፡ ኪታንቸይ እጻኔ ጨዩሲያ ሻቲያ ኤኪዲ፡ ኢያን ያርሾ ቤሳፌ ቦንቆ ታማ ኩንሊዲ ሳዓ ዲጌ ሆሊስ። ያቲን ዴሾይ፡ ዋልዓንሏ፡ ገርሲኔ ቢታ ቃይይ ሃኒስ።

ላፑን ሞይዜታ

6 ሄሳፌ ጉዬ፡ ላፑን ኪታንቸቲ ባንታ ሞይዚያ ፑናናው ጊጌቲዶሶና።

7 ኮይር ኪታንቸይ ባ ሞይዚያ ፑኒያ ዋዴ ሻቸኔ ሱላራ ዋላኬቲዳ ታሚ ሳሎፔ ቡኪስ። ሳዓፔ ሲኮይ ፀጌቲስ፤ ሚላፌ ሲኮይ ፀጌቲስ፤ ጨልዖ ማታ ኡባይ ፀጌቲስ።

8 ናምዓንሉ ኪታንቸይ ባ ሞይዚያ ፑኒዳ ዋዴ ዋልቃማ ዳሪ ዳኒያባይ ታማን ኤደሼ ኣባን ዩጌቲስ። ያቲን፡ ኣባፌ ሲኮይ ሱሉ ጊዲስ። 9 ኣባን ዴዖን ዳዒያ ሜዴቴላፌ ሲኮይ ሃይቁስ፤ ማርካቤታፔ ሲኮይ ዳይስ።

10 ሄሻንሉ ኪታንቸይ ባ ሞይዚያ ፑኒዳ ዋዴ ያምፔዳ ኤዲያ ዋልቃማ ያለንቶይ ሻፋፔ ሲኩዋ ቦላኔ ፑልቶታ ቦላ ሳሎፔ ዋዲስ። 11 ሄ ያለንቱዋ ሱንላይ ጫሞ ጌቲቲስ። ሃላፌ ሲኩዋ ጫሚሲስ፤ ሃላይ ጫሚዳ ገሾ ዳር ኣሳይ ሄ ሃላ ኡዩዲ ሃይቁዶሶና።

12 ኦይዳንሉ ኪታንቸይ ባ ሞይዚያ ፑኒስ። ኣዋፔ፡ ኣጌናፔኔ ያለንቶታፔ ሲኩዋ ዳቸስ፤ ኤንታ ፖዑዋፔ ሲኮይ ዳሚስ። ጋላሳፔ ሲኮይ፡ ቃማፌካ ሲኮይ ዳሚስ።

13 ኢሲ ኣርጋንሏ ሳሎ ዶቁ ጊዲ፡ ፒራዲሺን ቤዓስ። ሄ ኣርጋንላይ ባ ቃላ ዶቁ ኦሊዲ፡ «ኣቲዳ ሄሹ ኪታንቸቲ ባንታ ሞይዚያ ፑናናው ዳዒያ ገሾ ሳዓን ዳዒያ ኣሳ ኣዬ! ኣዬ! ኣዬ!» ያጊሺን ሲዓስ።

8:5 ሊዌ 16:12፤ ሂዝ 10:2፤ ኬሳ 19:16፤ ዮ.ቆ 11:19፤ 16:18   8:7 ኬሳ 9:23-25፤ ሂዝ 38:22   8:10 ኢሳ 14:12   8:11 ኤር 9:15   8:12 ኢሳ 13:10፤ ሂዝ 32:7፤ ኢዩ 2:10

9

1 ሃሳፌ ጉዬ፣ ኢቻሻንሉ ኪታንቾይ ባ ሞይዚያ ፑኒን ሳሎፔ ዲጌ ሳዓ ኩንዲዳ ያለንቶ ቤዓስ። ሄ ያለንቱዋስ ዋልቃማ ኦላ ቁልፔይ ኢሜቲስ። 2 ያለንቶይ ኦላ ዶዩዳ ዋዴ ዳልጋ ጮጮፔ ኬያ ጩያ ማላ ጩያይ ሄ ኦላፌ ኬዩስ። ሄ ኦላፌ ኬዩዳ ጩያን አዋይኔ ሳሎይ ቋሚዶሶና።

3 ሄ ጩያፔ ቦሌይ ኬዩዲ ሳዓን ዋዲስ። ሳዓን ዴዒያ ኮርኔታስ ዴዒያ ዋልቃ ማላ ዋልቂ ቦሌታስ ኢሜቲስ። 4 ያሳ ማታሚይ ሶምዖን ባይና አሳ ያላላፔ አቲን ሳዓን ዴዒያ ማታ ዋይኮ ማላ ዋይኮ አይ ጪልዖባ ጊዲን ቆሆና ማላ ቦሌታስ ኦዴቲስ።

5 ቦሌቲ አሳ ኢቻሹ አጌና ጋካናው ገፃ ካዓና ማላ ማቲ ኢሜቲስፔ አቲን አሳ ዋዳና ማላ ጊዴና። ኮርኔይ አሴ ዱኪን ዛሚይሳ ማላ ቦሌይ ዱኪዲ ዛሚሴስ። 6 ሄ ጋላሳታን አሳይ ሃይቆ ኮያና፣ ሺን ዴሚና። ኤንቲ ሃይቃናው አሞታና፣ ሺን ሃይቆይ ኤንታፌ ሃካና።

7 ቦሌይ ኦላስ ጊጊ ኡቲዳ ፓራ ዳኔስ። ቦሊያ ሁዔን ዋርቃ ካላቺ ዴዒስ፤ ኤንታ ሶምዖይካ አሳ ሶምዖ ዳኔስ። 8 ኢያ ቢናናይ ማጫሳ ቢናና ማላ አዱሴ። ኤንታ አቻይካ ጋሞ አቺ ዳኔስ።

9 ኤንታው ቲራ ቦላ ዋሊያ ቢራታ ፀሩሬይ ዴዒስ፤ ኤንታ ቁፊያ ጊርሳይ ኦሌታናው ጋላቢያ ፓራኔ ፓራ ጋሬ ጊርሳ ማላ።

10 ኤንታው ኮርኔ ጎይና ዳኒያ ጎይኒኔ ዱኪያ ዪሺ ዴዒስ። ሄ ጎይናን ኢቻሹ አጌና አሳ ቆሃና ማላ ማቲ ኢሜቲስ። 11 ኤንታና ሃሪያ ካዋይ ዴዒስ፤ ሄ ካዋይ ኦላ ኪታንቾዋ። ኢያ ሱንላይ ኢብራይስጳ ዶናን አብዶና፤ ቃሲ ጊሪኬ ዶናን አጶሊዮና ጌቴቲስ። ኢያ ሱንላ ቢርሼላይ «ዳይሴይሳ» ጉሱ።

12 ኮይሮ አዬይ አዲስ፤ ሄኮ፣ ቡሮ ሃራ ናሞዑ አዬቲ ኤሶን ሃናና።

13 ኡሱፑንላ ኪታንቾይ ባ ሞይዚያ ፑኒስ። ያሳ ሲንላን ኤቁዳ፣ ዋርቃ ያርሾ ቤሳን ዴዒያ ኦይዱ ካጩታፔ ኢሲ ጊርሲ ሲዓስ። 14 ሄ ጊርሳይ ሞይዜ ኦይኪዳ ኡሱፑንላ ኪታንቾዋኮ፣ «ኤፊራዲሴ ጊያ ጊታ ሻፋን ቃሼቲዳ ኦይዱ ኪታንቾታ ቢርሻ» ያጊስ። 15 ቢታ ቦላ ዴዒያ አሳፔ ሲኩዋ ዋዳና ማላ ሄ ሳቲያስ፣ ሄ ጋላሳስ፣ ሄ አጌናሴኔ ሄ ላይላስ ጊጊዲ ኡቲዳ ኦይዱ ኪታንቾቲ ቢርሼቲዶሶና። 16 ኦላ ፓራ ቶጊያ ኦላንቾታ ፓይዶይ ዳሮ ጭቲ ሚሎኔ ጊዴይሳ ሲዓስ።

9:2 ሜዴ 19:28   9:3 ኪሳ 10:12   9:4 ሃዝ 9:4   9:6 ኢዮ 3:21፤
ኤር 8:3   9:7 ኢዩ 2:4   9:8 ኢዩ 1:6   9:9 ኢዩ 2:5   9:13 ኪሳ
30:1

17 ቃሲ ታ ቆንጮፋን ፓራታኔ ሄ ፓራታ ቶጊዳ አሳ ቤዓስ። ሄ አሳይ ቲራን ዋሊያ ቢራታ ፀረሬይ ታማ ቦንቆ ማላ ዘዎ፣ ያኪንቴ ማላ፣ ካራፋ ካሎሴ ማላኔ ዲኔ ማላ ጨሊሎ። ፓራታ ሁዔይ ጋሞ ሁዔ ማላ፤ ኤንታ ደናፔ ታሚ፣ ጨዩኔ ዲኔይ ከዩስ።
 18 ፓራታ ደናፔ ከዩዳ ታማን፣ ጨያኒኔ ዲኒያን ሄ ሄዙ ጋዶታን ሳሳን ደዒያ አሳፔ ሲኮይ ሃይቁስ። 19 ሄ ፓራታ ዋልቃይ ኤንታ ደና ጊዶኒኔ ጎይናን ደዔስ። ኤንታ ጎይናይካ ሾሻ ሁዔ ማላ፤ ኤንቲ ኢያራ አሳ ቆሆሶና።

20 ሃ ጋዶታፔ አቲዳይሳቲ ባንታ ኩሹ ኦሱዋፔ ሲሚቦኮና። ኤንቲ ቱና እያናን ዋርቃፌ፣ ቢራፔ፣ ናሴ ቢራታፔኔ ሹቻፌ ኦሴቲዳ ኤቃስ ጎይናሶና። ያላናው፣ ሲዓናው፣ ሃሙታናው ዳንዳያና ኤቃታስ ጎይኔይሳ አጊቦኮና። 21 አሳይ ዋዲይሳ፣ ቢቴይሳ፣ ላይማቴይሳኔ ካይሴይሳ አጊዲ ማሮታ ኦይቺቦኮና።

10

ኪታንቹዋኔ ጉላ ማፃፋ

1 ሄሳፌ ጉዬ፣ ታ ሃራ ዋልቃማ ኪታንቹይ ሳሎፔ ሳዓ ዋዲሺን ቤዓስ። ኢ ሻራ ማዒስ፤ ኢያ ሁዒያ ቦላ ዙላይ ደዔስ። ኢያ ሶሞዎይ አዋ ማላ፤ ኢያ ቶሆይ ታማ ቱሳ ማላ። 2 ሄ ኪታንቹይ ደያ ደዒያ ኢሲ ጉላ ፃላ ማፃፋ ባ ኩሹን ኦይኪዲ፣ ባ ኡሻቻ ቶሁዋ አባ ቦላ፣ ባ ሃዲርሳ ቶሁዋ ቢታ ቦላ ኤሲስ። 3 ጉዲያ ጋሞዳ ባ ቃላ ቶቁ ኦሊዲ ዋሲስ። ኢ ዋሲዳ ዋዴ ላፑን ዳዳቲ ባንታ ጉንላ ሲሲደሶና።

4 ላፑን ዳዳቲ ኦይቲዳ ዋዴ ታ ፃፋናው ጊጌታስ። ሺን ሳሎፔ፣ «ላፑን ዳዳቲ ኦዲዳይሳ ማታሜን ጎርዳፌ አቲን ፃፎፓ» ያጊያ ጊርሳ ሲዓስ።

5 ያቲዲ፣ አባ ቦላኔ ቢታ ቦላ ኤቁዳ፣ ታ ቤዒዳ ኪታንቹይ፣ ባ ኡሻቻ ኩሺያ ሳሎ ፑዴ ሚጨስ። 6 ኢ ሚጨዲ ሳሎኒኔ ኢያ ጊዶን ደዒያ ኡባ፣ ሳዓኒኔ ኢያ ጊዶን ደዒያ ኡባ፣ አባኔ ኢያ ጊዶን ደዒያ ኡባ ሜዲዳ፣ ሜሪናው ደዒያ ያሳ ሱንላን ጨቁዲ፣ «ሃዛፔ ጉዬ፣ ያሳይ ጋሞዔና። 7 ሺን ላፑንላ ኪታንቹይ ባ ሞይኪያ ፑኒያ ዋዴ ያሳይ ባ ኦይሌ ጊዲዳ ናቤታ ባጋራ ቆንጨሲዳ ፀራ ቆፋይ ፖሌታና» ያጊስ።

9:20 ማዝ 115:4   10:5 ኬሳ 20:11፤ ዛሬ 32:40፤ ዳኔ 12:7፤ አሞ 3:7

8 ሃሳፌ ጉዬ፣ አባ ቦላኔ ቢታ ቦላ ኤቂዲ፣ «ኢያ ኩሼን ደዬቲዲ ዳዒያ ፃላ ማፃፋ ኪታንቹዋ ኩሼፔ ኤካ» ያገዲ ናምዓንሖ ታው ኦዲሺን ሲዓሰ።

9 ታኒ ሄ ኪታንቹዋቦ ባዳ፣ ጉላ ፃላ ማፃፋ ኢማ ጋዳ ኦይቻሰ። ኢ ታኮ፣ «ኤካዳ ማ፤ ኢ ኔ ኡሎን ጫማና፣ ሺን ኔ ዶናን ኤሳዳ ማልዓና» ያገሰ።

10 ታኒ ኪታንቹዋ ኩሼፔ ሄ ጉላ ፃላ ማፃፋ ኤካዳ ማሰ፤ ታ ዶናን ኤሳዳ ማልዒሰ፣ ሺን ታ ኡሎን ጫሚሰ። 11 ሄሳፌ ጉዬ፣ ታኮ፣ «ኔኒ ያራ ኡባሰ፣ ዳሬ ኡባሰ፣ ዲማ ዲማ ዶናን ኦዴቲይሳታሲኔ ካዎታሰ ቲንቢቲ ዛራ ኦዳናው ቤሰሰ» ያገሰ።

11

ናምዑ ማርካታ

1 ሃሳፌ ጉዬ፣ ታው ዋቆ ፃምዓ ኢሚዲ፣ «ባዳ ያሳ ኬላኔ ያርሾ ቤሳ ዋቆ፤ ያን ጎይኒያ አሳታካ ፓይዳ። 2 ሺን ያሳ ኬላ ካሬ ዳባባይ አይሁዳ ጊዶና አሳሰ ኢሜቲዳ ጊሾ ዋቆና አጋጋ። አይሁዳ ጊዶና አሳይ ጌሻ ካታማ ኦይታማኔ ናምዑ አጌና ሃራና።

3 ታኒ ካሌ ማዒዳ ታ ናምዑ ማርካታ ኪታና፤ ኤንቲ 1260 ጋላሰ ቲንቢቲ ኦዳና» ያገሰ።

4 ሄ ናምዑ ማርካቲ አላሚያ ጎዳ ሲንላን ኤቂያ ናምዑ ሻማሆ ሚላታኔ ናምዑ ያምፔ ዋሊያ ኮጫታ። 5 ኦኒካ ኤንታ ቆሃናው ኮይኮ ኤንታ ዶናፔ ታሚ ኮዪዲ፣ ኤንታ ሞርኬታ ቆይሰሰ። ኤንታ ቆሃናው ኮያ ኦኒካ ሃሳዳ ሃይቃና። 6 ኤንቲ ቲንቢቲ ኦዲያ ዋዴ ኢሪ ቡኮና ሜላ ሳሉዋ ጎርዳናው ኤንታው ማቲ ዴዔሰ። ኤንታው ሃሌ ሱሊ ኬሳናው፣ ቃሲ ኤንቲ ኮዪዳ ሜላ ቢታ ዲማ ዲማ ጋዶን ቆይሳናው ኤንታው ማቲ ዴዔሰ።

7 ኤንቲ ባንታ ማርካቲላ ኦንጊዳፔ ጉዬ፣ ኦላፌ ኬያ ደዓይ ኤንታና ኦላና። ሄ ደዓይ ኤንታ ያናና፤ ዋቆና። 8 ኤንታ ጎዳይ ማሰቃሊያ ቦላ ካቂቲዳ ጊታ ካታማ ኦጊያ ቦላ ኤንታ አሃይ ዬጌታና። ሄ ካታማይ ለሚሰን ሰዶማ ዋይኮ ጊብፄ ጌቲቲ ቆጌቲሰ። 9 ቃሲ ዜሬሊ ኡባፌ፣ ያራ ኡባፌ፣ ዲማ ዲማ ዶናፔኔ ካዎቲሊ ኡባፌ ዪዳ አሳይ ኤንታ አሃ ሄሹ ጋላሲኔ ባጋ ጋካናው ቤዓና። ኤንታ አሃይ ሞጌቶና ሜላ አሳይ ዲጋና። 10 ሃ ናምዑ

10:8 ሂዝ 2:8-3:3   11:1 ሂዝ 40:3፤ ዛካ 2:1   11:2 ሉቃ 21:24
11:4 ዛካ 4:3   11:6 1ካዎ 17:1፤ ኬሳ 7:17   11:7 ዳኔ 7:7፤ ዮ.ቆ
13:5   11:8 ኢሳ 1:9

ናቤቲ ሳዓን ዳዒያ አሳ ዋይሲዳ ጊሾ አሳይ ኤንታ ሃይቁዋን ኡፋይታና። ባንታ ኡፋይሳ ቤሳናው ኢሶይ ኢሱዋስ ኢሞታ ኢማና።

11 ሃቹ ጋላሲኔ ባጋፌ ጉዬ፣ ዳዖ አያናይ ያሳ ማታፔ ዪዲ ኤንታን ጌሊን፣ ኤንቲ ዳንዲ ኤቁዶሶና። ኤንታ ቤዒዳ ኡባይ ጌታ ያሺ ያዪዶሶና። 12 ሃሳፌ ጉዬ፣ ሄ ናሞዑ ናቤቲ፣ «ሃ ፑዳ ኬዩቲ» ጊያ ቃላ ሳሎፔ ሲዒዶሶና። ኤንታ ሞርኬቲ ኤንታና ቤዒሺን፣ ኤንቲ ሻራን ጌሊዲ ፑዳ ሳሎ ቢዶሶና።

13 ሄ ሳቲያን ቢታይ ዋልቃማ ቃዖ ቃዒን፣ ካታማፔ ታማንሉ ኩሼይ ቆይሰ። ቃሲ ቢታ ቃዖን ላፑን ሙኩሉ አሳይ ሃይቁሰ። አቲዳ አሳይ ዳሮ ኮኮሪዲ ባቢዲ፤ ሳሎ ያሳስ ቦንቾ ኢሚዶሶና።

14 ናሞዓንሉ አዬይ አፏሰ፣ ሺን ሄኮ ሃቸንሉ አዬይ ኤሶን ያና።

ላፑንሳ ሞይዚያ

15 ላፑንሳ ኪታንቾይ ባ ሞይዚያ ፑኒሰ። ሳሎፔ፣ «ሳዓ ካዋቲላይ ኑ ጎዳሲኔ ከሪሰቶሳሰ ጌዲሰ፤ ኢ ሜሪናፔ ሜሪና ጋካናው ሃራና» ያጊያ ዋልቃማ ቃላይ ሰዔቲሰ። 16 ያቲን፣ ያሳ ሲንሳን፣ ባንታ አራታን ኡቲዳ ላታማኔ ኦይዲ ጨማቲ ጉፋኒዲ፣ ያሳስ ጎይኒዲ።

17 «ሃዒካ ካሴካ ዳዔይሶ፣ ጎዳው፣ ኡባፌ ዋልቃማ ያሳው፣ ኔኒ ጌታ ዋልቃ ኦይካዳሳ። ኔኒ ሃራናው ደሚዳ ጊሾ ኩኒ ኔና ጋላቶሰ።

18 አይሁዳ ጌዶና አሳይ ሃንቁቲዶሶና፣ ሺን ኔ ሃንቆይ ዪሰ። ሃይቁዳይሳታ ቦላ ኔ ፐርዲያ ዋዳይ ዪሰ። ኔኒ ኔ አይሌታ፣ ናቤታሰ

ጌሻታሲኔ ኔ ሱንሳሰ ያዬይሳታሰ፣ ጉሳታሲኔ ጌታታሰ፣ ኤንታ ኦሱዋዳ ኢሚያ ዋዳይ ጋኪሰ። አላሚያ ቆይሴይሳታ ቆይሲያ ዋዳይ ዪሰ» ያጊዶሶና።

11:11 ሃዝ 37:10   11:12 2ካዎ 2:11   11:13 ዮ.ቆ 6:12፤ 16:18
11:15 ኬሳ 15:18፤ ዳኔ 2:44፤ 7:14   11:17 ኬሳ 3:14   11:18 ማዝ 2:5፤ 110:5፤ 115:13

19 ሳሎን ደዲያ ያሳ ከላይ ደዬተስ፤ ኢያ ጊደን ያሳ ጫቆ ታቦቲይ በነቲስ። ቃሲ ዋልዓንሱ ዋልዓሚስ፣ ዳሾይ ዳቺስ፤ ዳዲ ቆቁስ፤ ቢቲ ቃዲስ፤ ሻቺ ቡኪስ።

12

ማጨሲዉኔ ዳዊያ

1 ሄሳፌ ጉዬ፣ ሳሎን ዋልቃማ ማላቲ በነቲስ። አዋ ማዓዳ፣ አጌና ቦላ ኤቃዳ፣ ታማኔ ናምቡ ያለንቶ ካላቻ ባ ሁዔን ዋሉዳ ደዲያ፣ ኢሲ ማጨሲያ በነታሱ። 2 ሄ ማጨሲያ ቃንሌሺን፣ ኢዮ ኢቁሉ ኦይኪን ኡንዔታዳ ዋሳሱ።

3 ቃሲ ሃራ ማላቲ ሳሎን በነቲስ። ላፑን ሁዔቲኔ ታሙ ካጨቲ ደዲያ ጌታ ዘየ ዳዊይ በነቲስ። ኢ ባ ሁዔታ ቦላ ላፑን ካላቻ ዋሉስ። 4 ሄ ዳዊይ ባ ጎይናን ያለንቶታፔ ሲኩዋ ሳሎፔ ዳፊዲ ሳዓን ዩጌስ። ሄ ዳዊይ ናዓይ ዩሉቲ ዋቋዳ ሜላ ሚታናው ኮዩዳ፣ ዩላናው ኤቁቲያ ማጨሲ ሲንላን ኤቁስ።

5 ሄ ማጨሲያ ካዋቱላ ኡባ ቢራታ ፃምዓን ሃራናው ደዲያ አዳ ናዓ ዩላሱ። ናዓይ ያሳኮኔ ኢያ አራታኮ ፑዳ ኤኬቲስ።

6 ማጨሲያ 1260 ጋላስ ጋካናው ኢዮ ናጋና ሜላ ያሳይ ኢው ጊሊሲ ዋሉዳ ቤሳ ባዘ ቢታ ባቃታሱ።

7 ሳሎን ኦሊ ሜቆቲስ። ሚካዔሌይ ባ ኪታንቸታራ ዳዊያራ ኦሌቲስ፤ ዳዊይ ባ ኪታንቸታራ ጊዲዲ ዛሪ ኦሌቲስ። 8 ሺን ዳዊይ ያኔቲዲ ሳሎን ኤንታው ደዲያ ቤሲ ቆዩደሶና። 9 ጌታ ዳዊይ፣ ቤኒ ሾሻይ፣ ሳዓን ዩጌቲስ። ኢካ ዳቡሎሳ ዋይኮ ፃላሄ ጌቲቲያ አላሚያ ባሌሌይሳ። ኢ ባ ኪታንቸታራ ኢሲፌ ዳጌ አላሚያ ዩጌቲስ።

10 ሄሳፌ ጉዬ፣ ሳሎን ሃይሳዳ ያጊያ ቃላ ሲዓስ።

«ሃዒ አቶቱላይ፣ ዋልቃይኔ ካዋቱላይ፣ ኑ ያሳሳ፤

ማታይ ኪሪስቶሳስ ጊዲስ።

ሄዛ፣ ቃማኔ ጋላስ ያሳ ሲንላን፣

ኑ አሻታ ሞቲይሲ ሳሎፔ ዳጌ ሆሌቲስ።

11 ኤንቲ ደርሳ ሱላኒኔ ባንታ ማርካቴላ ቃላን፣

ኢያ ኦሊዲ ያኒደሶና።

ኤንቲ ባንታ ሼምፑዋስ ሚሼቶና

11:19 ዮ.ቆ 8:5፤ 16:18፣ 21   12:3 ዳኔ 7:7   12:4 ዳኔ 8:10   12:5
ኢሳ 66:7፤ ማዝ 2:9   12:7 ዳኔ 10:13   12:9 ሜዴ 3:1፤ ሉቃ 10:18
12:10 ኢዮ 1:9

ባንታና ሃይቆስ አሉ ኢሚዶሶና።

12 ሃሳ ጊሾ፣ ሳሎኒኔ ኢያ ጊደን ዳዔይሳቶ ኡፋይቲቲ።

ሺን ቢታኔ አባ አዬ!

ሂዛ፣ ፃላሂይ ባው ጉላ ዋዳይ አቲዳይሳ ኤሪዳ ጊሾ

ዋልቃማ ሃንቆን ሂንቴኮ ዋዲስ»

ያጊስ።

13 ቃሲ ዳዊይ ባና ሳዓ ዩጊዳይሳ ቤዒዳ ዋዳ አዳ ናዓ ዩሊዳ ማጨሲው ጎዲስ። 14 ማጨሲው ሾሻይ ቆሆና ማላ ሂዙ ላይሴኔ ባጋ ማሼኔ ኡያሾ ኢያ ናጌቲያ ቤሲ ባዞ ቢታ ፒራዳዳ ባና ማላ ናምዑ ዋልቃማ አርጋንላ ቁፌይ ኢው ኢሜቲስ።

15 ያቲዲ፣ ማጨሲው ዲያይ ዲዒዲ ኤፋና ማላ ዳዊይ ሻፋ ሃላ ማላ ባ ደናፔ ማጨሴ ጉዬራ ጮዩስ። 16 ሺን ቢታይ ማጨሲው ማዲስ፤ ቢታይ ባ ደና ዶዩዲ ዳዊያ ደናፔ ከዩዳ ሃላ ሚቲስ። 17 ሄ ዳዊይ ማጨሴ ቦላ ዳር ሃንቁቲዲ፣ ኢ ዜሪላታ፣ ያሳ ከታ ናጌይሳታኔ ዩሱሲ ቆንጨሲዳ ቱማስ አማኔቲዳይሳታ ኦላናው ቢዲ። 18 አባ ጋፃን ዳዒያ ሻፊያን ኤቁስ።

13

ናምዑ ደዓታ

1 ሃሳፌ ጉዬ፣ ኢሲ ደዓይ አባፌ ከዩሺን ቤዓስ። ኢያው ታሙ ካጨይኔ ላፑን ሁዔይ ዳዔስ። ሄ ታሙ ካጨታ ቦላ ታሙ ካላቻቲ ዳዖሶና። ሄ ሁዔታ ቦላ ያሳ ጫሻ ሱንላቲ ፃፊቲዲ ኡቲስ። 2 ታ ቤዒዳ ደዓይ ማሄ ዳኔስ፤ ኢያ ቶሆይ ባባንላ ቶሆ ማላ፤ ኢያ ደናይካ ጋሞ ደና ዳኔስ። ዳዊይ ባ ዋልቃ፣ ባ አራታኔ ባ ጊታ ማታ ሄ ደዓስ ኢሚስ።

3 ሄ ደዓ ሁዒያፔ ኢሱዋ ቦላ ሃይቆስ ጋሊያ ማዲንላ ቤዓስ፣ ሺን ሄ ማዲንላይ ፓዲስ። አላሚያ አሳ ኡባይ ማላሌቲዲ ሄ ደዓ ካሊስ። 4 ዳዊይ ባ ማታ ደዓስ ኢሚዳ ጊሾ አሳ ኡባይ ዳዊያ ጎይኒዶሶና፣ ቃሲ አሳይ፣ «ደዓ ማሊ ኦኔ? ኢያራ ኦሌታናው ዳንዳዔይ ኦኔ?» ያጊዲ ደዓስ ጎይኒዶሶና።

5 ሄ ደዓስ ኦቶርታና ማላኔ ጫያና ማላ ደኒ ኢሜቲስ፤ አይታማኔ ናምዑ አጌና ሃራና ማላ ማቲ ኢያው ኢሜቲስ። 6 ሄ ደዓይ ያሳ፣ ኢያ ሱንላ፣ ኢ ዳዒያ ቤሳኔ ሳሎን ዳዒያ ኡባ ቃንጌላ ኦይኪስ። 7 ሄ ደዓይ ጌሻታራ ኦሌቲዲ፣ ኤንታና ያናና ማላ ዋልቁ

12:14 ዳኔ 7:25፤ 12:7 13:1 ዳኔ 7:3፤ ዮ.ቆ 17:3 13:2 ዳኔ 7:4
13:5 ዳኔ 7:8፣ 25፤ 11:36

ኢያው ኢሜቲስ። ያራ ኡባ፣ ዳሬ ኡባ፣ ዲማ ዲማ ደና ኡባ ቦላኔ ዘሬሌ ኡባ ቦላ ማቲ ኢያው ኢሜቲስ። 8 አላሚይ ሜዴቶሳፔ ደሚዲ፣ ሹኬቲዳ ደርሳ ዴያ ማፃፋን ኤንታ ሱንላይ ፃፌቶና ሃ ሳዓን ዴዒያ አሳ ኡባይ ሄ ደዓሰ ጎይናና።

9 ሲዒያ ሃይሌ ዴዒያ አሲ ሲያ። 10 ኦኒካ ዲዒታናው ዴዒይ ዲዒቴስ። ማሻን ሃይቃናው ዴዒይ ማሻን ሹኬታና። ሄሳንካ ጌሻታ ዳንዳዒይኔ አማኖይ ኤሬታና።

11 ቃሲካ፣ ሃራ ደዒ ሳዓፔ ኮዩሺን ቤዓስ። ኢያው ደርሳ ካጩ ዳኒያ ናምዑ ካጩይ ዴዒስ፤ ኢያ ሃሳያይ ዳዋይሳ ሜላ።

12 ሄ ደዓይ ኮይሮ ደዓ ቤሳን፣ ኢያ ማታን አሌስ። ኢካ ሃይቆስ ጋሌያ ማዲንላፊ ፓዲዳ ኮይሮ ደዓስ፤ ቢታን ዴዒያ አሳ ኡባይ ጎይናና ሜላ አሌስ። 13 ሄ ናምዓንሉ ደዓይ ሃሪ አቶሺን፣ ታማ ሳሎፔ አሳ ኡባ ሲንላን ዎዲሳና ጋካናው ጌታ ማላታታ አሌስ።

14 ኮይሮ ደዓ ቤሳን አላና ሜላ፣ ኢያው ኢሜቲዳ ማላታታን ሳዓን ዴዒያ አሳ ኡባ ኢ ባሌሌስ። ማሻን ማዲንዲ ፓዲዳ ደዓ ቦንቾስ ሚሲሌ ገሊሳና ሜላ ኤንታና ከቲስ። 15 ናምዓንሉ ደዓይ ኮይሮ ደዓ ሚሲሊያስ ሸምፖ አሚዲ ኦዴታና ሜላኔ ኢያው ጎይኖናይሳቲ ሃይቃና ሜላ አሌያ ማቲ ኢሜቲስ።

16 ሄ ናምዓንሉ ደዓይ ጌቲኔ ጉሌ፣ ማንቆይኔ ዲሬይ፣ ዎማኖይኔ አይሌይ ባ ኡሻቻ ኩሼን ዎይኮ ባ ሶምፖን ማላ ዎላና ሜላ አሌስ። 17 ሄ ደዓ ሱንላይ ዎይኮ ኢያ ሱንላ ፓይዲዎ ማላይ ባይና አሲ ኦኒካ ባይዛናዉኔ ሻማናው ዳንዳዒና።

18 ጨንጫቲሌ ኮሼይ ሄሳና። ኤራቲሌ ዴዒያ ኦኒካ ሄ ደዓ ፓይዲዎ ቢርሼላ ኤር፤ ሄ ፓይዲይ አሳ ሱንሌ። ሄ ፓይዲይ ኡሱቱን ፃታኔ ኡሱቱን ታማኔ ኡሱቱና።

14

ደርሳኔ 144፡000 አሳ

1 ሄሳፊ ጉዬ፣ ደርሳይ ሂዮኔ ዴሪያ ቦላ ኤቁዳይሳ ቤዓስ። ኢያራ ኢያ ሱንላይኔ ኢያ አዎ ሱንላይ ኤንታ ሶምፖን ፃፊቲዳ፣ 144፡000 አሳይ ዴዒስ። 2 ሳሎፔ ጌታ ሃላ ጉንሉኔ ዳዳ ጉንሉ ዳኒያ ዎልቃማ ገርሲ ሲዓስ። ቃሲ ታ ሲዒዳ ገርሳይ ዲሌ ዲዒሺን ሲዒቲያ ገርሳ ሜላ። 3 144፡000 አሳይ አራታ ሲንላን፣ አይዲ ዴፖን ዴዒያ ሜዴቲላታ ሲንላኒኔ ጨማታ ሲንላን

13:7 ዳኔ 7:21 13:8 ማዝ 69:28 13:10 ኤር 15:2፤ 43:11 14:1 ሂዝ 9:4፤ ዮ.ቆ 7:3

ኤቂዲ ኤንታፌ ሃራ ኦኒካ ታማራናው ዳንዳዖና ኦራላ ማዝሙራ ዩዲደሶና። 4 ሃይሳቲ ማጫሳራ ባንታና ቱኒሶና ናጊዳ ጌሻታ። ኤንቲ ዶርሳይ ቢያሶ ኡባ ካሎሶና። ኤንቲ ያሳሲኔ ዶርሳሰ ባይራ ጊዲዲ፣ ሺቃናው ሳዓ ኣሳ ጊደፌ ዋዜቲደሶና። 5 ኤንቲ ዋርደይኔ ቦሬይ ባይና ኣሳታ።

ሄቩ ኪታንቸታ

6 ሄሳፌ ጉዬ፣ ማሪና ዋንጌላ ሳዓ ቦላ ዳዒያ ካዋቴላ ኡባሰ፣ ዜሬሊ ኡባሰ፣ ያራ ኡባሲኔ ዲማ ዲማ ዶና ኡባሰ ማርካታናው ሳሎራ ፒራዲያ ሃራ ኪታንቸ ቤዓሰ። 7 ሄ ኪታንቸይ ባ ቃላ ቆቁ ኦሊዲ፣ «የሳይ ኣላሚያ ፒርዲያ ሳቴይ ጋኪዳ ጊሾ ያሳሰ ያዩቲ፤ ኢያ ቦንቸቴ። ሳሎ፣ ሳዓ፣ ኣባኔ ፑልቶ ሃላ ማዲዳ ያሳ ጎይኒቲ» ያገሰ።

8 ኮይርይሳ ካሊዲ ሃራ ናምዓንላ ኪታንቸይ፣ «ዳሬ ኡባ ቱናኔ ማሉያ ዋይኔ ኡሺዳ፣ ጌታ ባቢሎኔይ ኩንዳሱ! ኩንዳሱ!» ያገዲ ዋሲሰ።

9 ሄቫንላ ኪታንቸይ ኤንታ ካሊዲ፣ ባ ቃላ ቆቁ ኦሊዲ፣ «ዶዓኔ ኢያ ሚሲሊያ ጎይኒያ ቃሲ ኢያ ማላ ባ ሶምዖን ዋይኮ ባ ኩሼን ዋሊያ ኦኒካ ዳዒኮ፣ 10 ኢ ሃንቆ ፀዓን ኩሚዳ ያሳ ሃንቆ ዋይኒያ ኡያና። ኤንቲ ጌሻ ኪታንቸታ ሲንላኒኔ ዶርሳ ሲንላን ኤዲያ ዲኔ ታማን ዋይታና። 11 ኤንታ ዋያ ጩያይ ማሪ ማሪናው ጩዩሼ ዳና። ዶዓኔ ኢያ ሚሲሊያ ጎይኒይ ቃሲ ሄ ዶዓ ሱንላ ማላይ ዳዒያ ኦኒካ ቃማኔ ጋላሰ ሺምፖይ ባይና ካዔታና» ያገሰ።

12 ያሳ ኪታ ናጌይሳቲኔ ዬሱሳ ኣማኔቴይሳቲ ጌንጩያ ሚኖቴላይ ቆንጩያ ዋደይ ሄሳ።

13 ሄሳፌ ጉዬ፣ «ሂዛፔ ጎዳን ሃይቂይሳቲ ኣንጃቲዳይሳታ» ያገያ ቃላ ሳሎፔ ሲዓሰ።

ኣያናይ፣ «ኤ ቱማ፣ ኤንታ ኦሶይ ኤንታ ካሊያ ጊሾ ኤንቲ ባንታ ዳቡራፔ ሺምፓና» ያገሰ።

ካላ ሺሾ ዋደ

14 ሄሳፌ ጉዬ፣ ቦላ ሻራ ቦላ ኡቲዳ ኣሳ ናዓ ዳኔይሳ ቤዓሰ። ኢ ባ ሁዓን ዋርቃ ካላቻ ዋሊሰ፤ ቃሲ ባ ኩሼን ባጫ ኦይኪሰ።

15 ሃራ ኪታንቸይ ያሳ ኬላፌ ኬዩዲ፣ ሻራ ቦላ ኡቲዳይሳኮ ባ

14:5 ሶፎ 3:13   14:8 ኢሳ 21:9፤ ኤር 51:8፤ ዮ.ቆ 18:2   14:10 ኢሳ 51:17፤ ሜዴ 19:24፤ ሂዝ 38:22   14:11 ኢሳ 34:10   14:14 ዳኔ 7:13-14

ቃላ ቆቁ ኦሊዲ፡ «ካላ ሺሾ ዎደይ ጋኪዳ ጊሾ ኔ ባጫ ዬዳዳ ካላ ጫካ፤ ሳዓን ዳዒያ ካላይ ጋኪሰ» ያጊሰ። 16 ያቴን ሻራ ቦላ ኡተዳይሲ ባ ባጫ ሳዓ ዬዲዲ፡ ሳዓን ዳዒያ ካላ ጫኪሰ።

17 ቃሲካ ሳሎን ዳዒያ ያሳ ኬላፊ ሃራ ኪታንቸይ ኬዩሰ፤ ኢያዉካ ኦጮ ባጫ ዳዒሰ።

18 ታማ ቦላ ማቲ ዳዒያ ሃራ ኪታንቸይ ያርሾ ቤሳፊ ኬዩሰ። ኢ ባ ቃላ ቆቁ ኦሊዲ ኦጮ ባጫ ኦይኪዳ ኪታንቸዋኮ፡ «ዎይ ኦይፊይ ቴሪዳ ጊሾ ኔ ኦጮ ባጫ ዬዳዳ፡ ሳዓን ዳዒያ ዎይኒያፔ ቃንፃ» ያጊሰ። 19 ሄ ኪታንቸይ ባ ባጫ ዬዲዲ፡ ሳዓን ዳዒያ ዎይኒያፔ ቃንፃዲ፡ ያሳ ጊታ ሃንቁዋ ጉምዒያ ቤሳን ዬጊሰ። 20 ኤንቲ ካታማፔ ጋፃን ዳዒያ ዎይ ኦይፊ ጉምዒያ ቤሳን ዬዴቲዶሶና። ሱላ ዎይኒያ ጉምዒያ ቤሳፊ ኬዩዲ ኢሲ ሙኩሉኔ ኡሰፑን ፃቱ ኪሎ ማቲሬ ማላ ሃኪዲ፡ ፓራ ፑሎ ጋኪያ ማላ ኤሊዲ ቆቁ ጊሰ።

15

ወርሴላ ቦሻታ

1 ታኒ ሳሎን ሃራ ጊታኔ ማላሊሲያ ማላታ ቤዓሰ። ያሳ ወርሴላ ሃንቁዋ ቆንጫሲያ ላፑን ቦሻታ ኦይኪዳ ላፑን ኪታንቸቲ ዳዶሶና።

2 ቃሲ ታማራ ዋላኬቲዳ ቡርጩኮ ኣባ ዳኔይሳ ቤዓሰ። ሄ ኣባ ጋፃን ዶዓ፡ ኢያ ሚሲሊያኔ ኢያ ሱንላ ታይቡዋ ያኒዳይሳታ ቤዓሰ። ያሳይ ኤንታው ኢሚዳ ዲላ ኦይኪዲ ኤቁዶሶና። 3 ኤንቲ ያሳ ኣይሊያ ሙሴ ማዘሙሪያኔ ዶርሳ ማዘሙሪያ ሃይሳዳ ያጊድ ዬዶሶና።

«ጎዳው፡ ኡባፊ ዎልቃማ ያሳው፡
ኔ ኦሶይ ጊታኔ ማላሊሲያባ።
ዳሬ ኡባ ካዋው፡
ኔ ኦይይ ዒሎኔ ቱማ።

4 ጌሺ ኔ ፃላላ ጊዲያ ጊሾ
ጎዳው፡ ኔው ያዮናይኔ
ኔ ሱንላ ቦንቸናይ ኦኔ?
ኔ ዒሎ ኦሶይ ኣሳ ኡባሰ ቆንጮ ጊዲያ ጊሾ
ካዋቴላ ኡባይ ኔ ሲንሴ ዩዲ ጎይናና»

ያገዲ ይጸረጸ።

⁵ ሃሳፌ ጉዬ፥ ሳሎን ደዩቲዲ ዳዒያ ጸላ ኬላ፥ ኢካ ማርካቴላ ዲንካኒያ ቤዓስ። ⁶ ላፑን ቦሻታ ኦይኪዳ ላፑን ኪታንቸቲ ጸላ ኬላፌ ኬዩደሶና። ኤንቲ ጌሺኔ ጰሊያ ሊኖ ማፆ ማዒደሶና፤ ባንታ ቲራን ዋርቃ ዳንጮ ዳንጪደሶና። ⁷ ኦይዲ ሜዴቴላታፔ ኢሶይ፥ ሜሪናው ዳዒያ ጸላ ሃንቆይ ኩሚዳ ላፑን ዋርቃ ፀ-ዓታ ላፑን ኪታንቸታስ ኢሚስ። ⁸ ጸላ ቦንቹዋፌኔ ኢያ ዋልቃፌ ዳንደይሳን ጸላ ኬላይ ጩያን ኩሚስ። ላፑን ኪታንቸቲ ኦይኪዳ ላፑን ቦሻቲ ፖሌታና ጋካናው ጸላ ኬላ ኦኒካ ጌላናው ዳንደዒቤና።

16

ጸላ ሃንቆይ ኩሚዳ ፀ-ዓታ

¹ ሃሳፌ ጉዬ፥ ጸላ ኬላፌ ላፑን ኪታንቸታኩ፥ «ቢዲ ጸላ ሃንቁዋ ላፑን ፀ-ዓታፔ ሳዓን ጉሲቴ» ያገዲ፥ ኦዲያ ዋልቃማ ቃላ ሲዓስ።

² ኮይሮ ኪታንቸይ ቢዲ፥ ባ ፀ-ዓን ዳዒይሳ ሳዓን ጉሲን፥ ደዓ ማላይ ዳዒይሳታ ቦላኔ ኢያ ሚሲሊያ ጎይኒዳይሳታ ቦላ ኢታኔ ዛሚያ ማዲንሱ ኬዩስ።

³ ናምዓንሉ ኪታንቸይ ባ ፀ-ዓን ዳዒይሳ ኣባን ጉሲን፥ ኣባይ ሃይቁዳ ኣሳ ሱሉ ዳኒስ። ቃሲ ኣባን ዳዒያ ሜዴቴላ ኡባይ ሃይቁስ።

⁴ ሃቭሉ ኪታንቸይ ባ ፀ-ዓን ዳዒይሳ ሻፋታኒኔ ፑልቶ ሃላታን ጉሲን፥ ሃላቲ ሱሉ ገዲደሶና። ⁵ ሃሳፌ ጉዬ፥ ሃላ ቦላ ማቲ ዳዒያ ኪታንቸይ ሃይሳዳ ያገሺን ሲዓስ።

«ሃዒካ ቤኒካ ዳዒያ ጌሻው፥
ሃይሳዳ ኔ ፐርዲዳ ገሾ ኔኒ ዲሎ።

⁶ ኤንቲ ጌሻታ ሱላኔ ናቤታ ሱላ ጉሲዳ ገሾ
ኤንቲ ሱሉ ኡያና ማላ ኦላዳሳ።

ኤንቲ ባንታው ቤሲያባ ኤኪደሶና
ያገሰ። ⁷ ያርሾ ቤሳፌ፥

«ጎዳው፥ ኡባፌ ዋልቃማ ጸላው፥
ኔ ፐርዲይ ቱማኔ ዲሎ»

ያገያ ቃላ ሲዓስ።

15:4 ኤር 10:7፤ ማዘ 86:9   15:5 ኬሳ 38:21   15:8 ኬሳ 40:34፤
1ካዎ 8:10   16:2 ኬሳ 9:10   16:4 ኬሳ 7:17   16:5 ኬሳ 3:14

8 ኦይዳንፋ ኪታንቸይ ባ ፀዓን ዴዔይሳ አዋ ቦላ ጉሲን፣ አዋይ ባ ሴላን አሳ ፀጋና ሜላ አዋስ ዋልቂ ኢሚቲስ። 9 አሳይ ዋልቃማ ሴላን ፀጌቲዲ፣ ሄ ቦሻታ ቦላ ማቲ ዴዔያ ያሳ ሱንፋ ባዲደሶና፤ ባንታ ናጋራፔ ሲሚዲ ያሳ ቦንቺቦኮና።

10 ኢቻሻንፋ ኪታንቸይ ባ ፀዓን ዴዔይሳ ደዓ አራታ ቦላ ጉሲን፣ ሄ ደዓ ካዋቴላይ ቋሚስ። አሳይ ኡንዓ ጊሾ ባንታ ኢንፃርሳ ሳይሶና። 11 ቃሲ አሳይ ኡንዓ ጊሾኔ ማዲንፋ ጊሾ ሳሎ ያሳ ባዲደሶና፤ ባንታ ኦሊዳ ናጋራፔ ሲሚቦኮና።

12 ኡሱፑንፋ ኪታንቸይ ባ ፀዓን ዴዔይሳ ጊታ ኤፊራዒሴ ሻፋን ጉሲን፣ ደሎሃ ባጋፌ ያና ካዋታስ ኦጌይ ጊጋና ሜላ ሃላይ ሜሊስ። 13 ሄሳፌ ጉዬ፣ ሾጴ ዳኒያ ሄሹ ቱና አያናቲ ዳዊያ ደናፔ፣ ደዓ ደናፔኔ ዋርዶ ናቢያ ደናፔ ኬዪሺን ቤዓስ። 14 ኤንቲ ማለታታ ኦሊያ ቱና አያናታ። ሄ ሄሹ ቱና አያናቲ ኡባፌ ዋልቃማ ያሳ ጊታ ጋላሳን ሃናናው ዴዔያ ኦላስ ሺሻናው አላሜ ካዋታ ኡባኮ ባና።

15 «ሄኮ፣ ታ ካይሶዳ ያና! አሳ ሲንፋን ካሎቶናዳኔ ዬላቶናዳ ባርኪዲ፣ ባ ማዑዋ ናጊያ ኡራይ ኢንጃቲዲይሳ!» ያጊስ።

16 ሄ ቱና አያናቲ ካዋታ ኢብራይስጻ ደናን አርማጌዶኔ ጊያ ቤሳን ሺሺደሶና።

17 ላፑንፋ ኪታንቸይ ባ ፀዓን ዴዔይሳ ጫርኮ ቦላ ጉሲን፣ ያሳ ኬላን ዴዔያ አራታፔ፣ «ፖሌቲስ» ያጊያ ዋልቃማ ቃላይ ዪስ። 18 ሄሳፌ ዋልዓንፊ ዋልዓሚስ፤ ዳዳይ ቋቂስ፣ ቢታይ ቃዒስ። አሲ ሳዓን ሜዴቶሳፔ ቢቲ ሄሳ ሜላ ቃቻ ቃዒቤና። ሄሲ ኡባፌ አዲዳ ቃቻ። 19 ጊታ ካታማይ ሄሹ ኬዪዲ ሻኬቲስ፤ ቢታ ኡባን ዴዔያ ካታማቲ ቋዪደሶና። ያሳይ ጊታ ካታማ ባቢሎኔ ቆፒዲ፣ ባ ኢታ ሃንቆ ዋይኔ ኡሻይ ኩሚዳ ፀዓ ኢው ኢሚስ። 20 ሃላን ቱቄቲዳ ቢታቲ ቋዪደሶና፤ ዴሬቲካ ቤንቲቦኮና። 21 አሳ ቦላ ኦይታማኔ ኢቻሹ ኪሎ ጊራሜ ሜላ ዴዔያ ዋልቃማ ሻቺ ሳሎፔ ቡኪስ። ቦሻይ ዳር ኢታ ጊዲያ ጊሾ አሳይ ሻቻ ቦሻ ጊሾ ያሳ ባዲደሶና።

17

ጊታ ላይማቲያ ማጫሲው

16:10 ኬሳ 10:21   16:12 ኢሳ 11:15   16:15 ማቶ 24:43   16:16 2ካዋ 23:29፤ ዛካ 12:11   16:18 ዮ.ቆ 8:5፤ 11:13   16:19 ኢሳ 51:17
16:20 ዮ.ቆ 6:14   16:21 ኬሳ 9:23

1 ላፑን ፀዓታ ኦይኪዳ ላፑን ኪታንቸታፕ ኢሶይ ታኮ ዪዲ፥ «ሃያ፤ ዳር ሃላታ ቦላ ኡቲዳ ጌታ ላይማቲያ ማጫሴ ቦላ ያናው ዳዒያ ፐርዳ ታ ኔና ቤሳና። 2 አላሚያ ካዎቲ ኢራ ላይማቲዶሶና፤ አላሚን ዳዒያ አሳይካ ኢ ላይማቲላ ዎይኒያ ኡዪዲ ማላቲዶሶና» ያገሰ።

3 ሄ ኪታንቸይ ታና ጌሻ አያናን ባዞ ቢታ ኤፊሰ። ያን ኢሲ ማጫሴያ ጫሻ ሱንላይ ኢ ቦላ ኡባን ፃፊቲዲ ኡቲዳ፥ ዘዎ ደዓ ቶጊዳር ቤዓሰ፤ ሄ ደዓሰ ላፑን ሁዔይኔ ታሙ ካጩይ ዳዒሰ። 4 ሄ ማጫሴያ ካሎሴ ማዖኔ ዘዎ ማዖ ማዓሱ፤ ኢያ ዎርቃን፥ ቦንቸ ሹቻኒኔ ኢንቆ ጊያ አልዎ ሹቻን አሌቄታሱ። ኢያ ባ ኩሽን ቦርሲያባኔ ላይማቲላ ቱናቲላን ኩሚዳ ዎርቃ ፀዓ ኦይካሱ። 5 ኢ ሶሞዖን ፀራ ኦሶ ቢርሼላይ ዳዒያ ሱንላይ፥ «ጌታ ባቢሎኔይ፥ ላይማቲላሴ ሳዓን ዳዒያ ቱናባ ኡባሰ አዮ» ያገያ ፀፊይ ፃፊቲዲ ኡቲሰ። 6 ቃሲ ሄ ማጫሴያ ጌሻታ ሱላኔ ዪሱሳሰ ማርካቲሽ ሃይቄዳይሳታ ሱላ ኡያዳ ማላቲዳር ታ ቤዓዳ ማላሌታሰ።

7 ኪታንቸይ ታኮ፥ «ኔኒ አይሰ ማላሌታይ? ታኒ ኔው ማጫሴ ፀራኔ ኢያ ቶኪዳ ላፑን ሁዔይኔ ታሙ ካጩይ ዳዒያ ደዓ ፀራ ኦዳና። 8 ኔኒ ቤዒዳ ደዓይ ኮይር ዳዒሰ፥ ሺን ሃዒ ባዎ። ሄ ደዓይ ጨዋ አላፊ ኬዪዲ ቆዮሰ ባና። ሳዓይ ሚጴቶሳፕ ደሚዲ፥ ዴዎ ማፃፃን ኤንታ ሱንላይ ፃፊቲቦና ሳዓን ዳዒያ አሳይ ደዓ ቤዒዲ ማላሌታና። ሂዛ፥ ኢ ካሴ ዳዒሰ፤ ሃዒ ባዎ፥ ሺን ሲንላፊ ያና።

9 «ሃይሲ ጨንጫቲላኔ አኩካ ኮዬሰ። ላፑን ሁዔቲ ማጫሴያ ኡቲያ ላፑን ዳሬታ፤ ሄሳቲ ቃሲ ላፑን ካዎታ። 10 ኤንታፊ ኢቻሹ ካዎቲ ኩንዲዶሶና። ኢሶይ ሃዒ ጋካናው ሃሬሰ፤ ሃንኮ ካዎይ ዪቤና። ኢ ዪዲ ጉላ ዎዴ ታካናው ቤሴሰ። 11 ሲንጼ ዳዒዳ ደዓይ፥ ሃዒ ባይናይሲ፥ ኢ ባ ሁዔን ሆሰቸንላ ደዓ። ኢ ላፑን ደዓታፕ ኢሱዎ፤ ኢ ቆያናው ቤሰ።

12 ኔኒ ቤዒዳ ታሙ ካጩቲ ሃር ደሚቦና ታሙ ካዎታ። ሺን ኤንቲ ደዓራ ኢሲፊ ኢሲ ሳቲ ካዎቲዲ ሃራናው ኤንታው ማቲ ኢሜታና። 13 ኤንታ ኡባሰ ኢሲ ቆፋይ ዳዒሰ፤ ኤንቲ ባንታ ዎልቃኔ ባንታ ማታ ደዓሰ ኢማና። 14 ኤንቲ ዶርሳራ ኦሌታና፥

17:1 ኤር 51:13   17:2 ኢሳ 23:17፤ ኤር 51:7   17:3 ዮ.ቆ 13:1
17:4 ኤር 51:7   17:8 ዳኔ 7:7፤ ዮ.ቆ 11:7፤ ማዝ 69:28   17:12 ዳኔ 7:24

ሺን ደርሳይ ጎዳታ ጎዳኔ ካዎታ ካዎ ጊዲያ ጊሾ ኢ ፀጊዳይሳቲ፣ ደሪዳይሳቲኔ አማኔቲዳይሳቲ ሄ ካዎታ ያናና» ያገሰ።

15 ኪታንቾይ ቃሲካ ታኮ፣ «ላይማቲያራ ኡቲዳ ሄ ኔኒ ቤዒዳ ሃፋቲ ያራታ፣ ካዎቲፋታ፣ ዜሬፋታኔ ዲማ ዲማ ደናን ኦዴቲይሳታ።

16 ቃሲ ኔኒ ቤዒዳ ታሙ ካጩይኔ ደዓይ ላይማቲያር ኢፃና። ኤንቲ ኢው ዳዒያ ኡባባ ኤካና። ቃሲ ኢዮ ካሎ አሻናኔ ኢ አሹዋ ሚዲጋና፤ ያቲዲ ኤንቲ ኢዮ ታማን ፀጋና።

17 ሂዛ፣ ያሳ ቃላይ ፖሌታና ጋካናው ኤንታ ቆፋይ ኢሲኖ ጊዳና ሚላ ኤንቲ ባንታ ኣይሲያ ዋልቃ ደዓሰ አማናዳኔ ያሳይ ቆፐዳይሳ ኤንቲ ኦፋናዳ ኤንታ ዋዛናን ያሳይ አዋ ዋሊሰ።

18 ሄ ኔኒ ቤዒዳ ማጫሲያ ሳዓ ካዎታ ሃሪያ ገታ ካታሚው» ያገሰ።

18

ባቢሎኔ ኩንዳፋ

1 ያቲዲ፣ ገታ ማቲ ደዒያ ሃራ ኪታንቾይ ሳሎፔ ዋዲሺን ታ ቤዓሰ። ሄ ኪታንቾዋ ቦንቾይ ሳዓ ፖዒሲሰ። 2 ሄ ኪታንቾይ ባ ቃላ ቶቁ ኦሊዲ፣

«ኢያ ኩንዳሱ! ገታ ባቢሎኔይ ኩንዳሱ!

ባቢሎኔይ ቱና ኣያናቲ ኣቁያ ቤሲ ገዳሱ።

ዲማ ዲማ ኢታባታሰ ኬሌ ገዳሱ፤

ቱና ካፎቲኔ ደዓቲ ሼምፒያ ቤሲ ገዳሱ።

3 ኣሳ ዜሬሌ ኡባ ባ ላይማቲፋ ዋይኒያ ኡሻሱ።

ሳዓ ካዎቲ ኢራ ላይማቲዶሶና።

ኢ ሚኮቲፋፌ ዳንዶይሳን

ቢታን ዳዒያ ዛልዓንቾቲ ዱሬቲዶሶና»

ያገሰ።

4 ሄሳፌ ጉዬ፣ ታ ሳሎፔ ሃይሳዳ ያጊያ ሃራ ቃላ ሲዓሰ።

«ኢ ናጋራ ኢራ ኮዖና ሚላኔ፣

ኢያ ኤካናው ዳዒያ ሴራ ሂንቲ ኤኮና ሚላ፣

ታ ዳሪያው ኢፔ ኬዱቲ።

5 ሂዛ፣ ኢ ናጋራይ ሳሎ ጋካናው ደሬቲሰ።

ያሳይ ኢ ናቁዋ ኣኬሲሰ።

6 ኢያ ኢሚዳይሳ ሚላ ዛሪዲ ኢው ኢሚቲ።

ኢያ ኦሊዳ ኦሱዋሰ ናምዑ ኩሼ ኢው ዛሪቲ።

18:2 ኢሳ 21:9፤ ኤር 51:8፤ ዮ.ቆ 14:8፤ ኢሳ 13:21፤ ኤር 50:39 18:3 ኢሳ 23:17፤ ኤር 51:7 18:5 ሜዴ 18:20

ኢያ ገሊሲዳ ኡሻ ቦላ ሂንቴ ናምዑ ኩሼ ማለያ ኡሻ ኢ ፀዓን ኩንሳቴ።

7 ኢያ ቦንቸቲዳይሳዳኔ ኢው ኢንጃቲዳይሳ ማላ። ኢዮ ማቶሲቴኔ ካዮዩቴ።

ኢያ ባ ዋዛናን። ታኒ ካዌዳ ኡታሰ፤ ታ አዘኒ ባይና ማጫሰ ገዲኮ፤ ታኒ ኡባካ ካዮቴኮ) ያጋሱ።

8 ሄሳ ገሾ፣ ቦሻ ኡባይ። ሃርጌይ፣ ካዮይኔ ኩሺ ኢዮ ኢሲ ጋላሰ ኦይካና።

ቃሲ ኢያ ታማን ፀጌታና፤ አይሰ ገኮ፣ ኢ ቦላ ፐርዲያ ያሳይ ዋልቃማ»

ያገሱ።

9 «ኢራ ላይማቲዳይሳቴኔ ኢ ሚኮቴላን ዳዒዳ፣ አላሚያ ካዎቲ ሄ ካታሚያ ፀጌቲን ኬያ ጨያ ቤዒዳ ዋይ ኢው ዋሲዲ ዬካና።

10 ኤንቲ ሄ ካታሚ ዋያ ቤዒዲ ያዩዳ ገሾ ሃኪ ኤቂዳ፣ ላሃ ጌታ ካታሚ! ዋልቃማ ካታሚ!

ባቢሎኔ፣ ኔና አዬ!

ኔኒ ኢሲ ሳቴ ገደን ኔ ፐርዳ ኤካዳሳ) ያጋና።

11 «ኤንታ ማርካቢያ ጫና ሂዛፔ ሻሚያ አሲ ባይና ገሾ ሳዓን ዳዒያ ዛልዓንቸቲ ሄ ካታሚሰ ዋሳናኔ ካዮታና። 12 ኤንታ ዋርቃ፣ ቢራ፣ ቦንቸ ሹቻ፣ ኢንቆ ገያ አልዎ ሹቻ፣ ካሎሴ ማዎ፣ ሊኖ ማዎ፣ ሃራ ማዎ፣ ዘዎ ማዎ፣ ዲማ ዲማ ሳዎ ሚላ፣ ዛሌ፣ አልዎ ሚላ፣ ናሴ ቢራታ፣ ጎሌ ሹቹ፣ 13 ቃራፋ፣ ቂማሚ፣ ኢፀኔ፣ ካርቤ፣ ሺቶ፣ ዋይኔ፣ ዛይቴ፣ ሊቆ ጳሌ፣ ገሰቴ፣ ሜሄ፣ ደርሴ፣ ፓራ፣ ፓራ ጋሬ፣ አይሌታኔ ሃራ አሳታ ሻሚያ ኦኒካ ባዋ።

14 «ዛልዓንቸቲ ማጫሴኮ፣ ሳኒ አሞቲዳ ሎዎባ ኡባይ ኔፔ ጳይሰ። ኔ አቆይኔ አሌቂቲዳባ ኡባይ ኔፔ ሃኪሰ። ኔኒ ዛራዳ ኤንታ ኡባ ዳማካ) ያገደሶና። 15 ሄ ካታማን ዛልዒዲ ዲሬቲዳ ዛልዓንቸቲ ኢ ሜቱዋ ባቢዲ ኢፔ ሃኪዲ ኤቃና። ኤንቲ ዬካናኔ ካዮታና። 16 ቃሲ።

ሊኖ ማዎ፣ ካሎሴ ማዎኔ ዘዎ ማዎ ማዓዳ፣

ዋርቃን፣ ቦንቸ ሹቻኒኔ ኢንቆ ገያ አልዎ ሹቻን አሌቂቲዳ፣ ሄ ጌታ ካታሚሰ አዬ! 17 ሃይሳ ማላ ጌታ ሻሎ ኡባይ ኢሲ ሳቴ ገደን ጳይሰ) ያገደሶና።

18:6 ማዝ 137:8፤ ኤር 50:29   18:8 ኢሳ 47:7-9   18:9 ሂዝ 26:16-17
18:11 ሂዝ 27:31   18:12 ሂዝ 27:12፣ 13፣ 22   18:15 ሂዝ 27:31

«ማርካቢያ ላጊያ ኡባይ፣ ማርካቢያን ቢያ ኡባይ፣ ማርካቢያ ቦላ ኦሊያ ኡባይኔ አባን ዛልዒያ ኡባይ ሃኪ ኤቂደሶና። 18 ሄ ካታሚያ ፀጌቲን ኬያ ጩያ ቤዒዳ ዋዴ ላሃ ጌታ ካታሚው ዳኒያ ሃራ ካታሚ ዳዒሻ?» ያጊደሶና። 19 ኤንቲ ባንታ ሁዔን ባና ቆሊዲ፣ ዋሲደሶናኔ ካዮቲደሶና።

አባ ቦላ ማርካቤቲ ዳዒያ ኡባይ፣

ኢ ሻሉዋን ዴሬቲዳ ኡባይ፣

ሄ ካታሚያ ኢሲ ሳቲን ቆዩዳ ጊሾ

አዬ! አዬ!

20 ሳሉዋው፣ ኢ ቆዩዋን ኡፋይታ!

ጌሻቶ፣ ሃዋሬቶ፣ ናቤቶ፣

ፆሳይ ሂንቲ ጊሾ ኢ ቦላ ፐርዲዳ ጊሾ ኡፋይቲቲ።» ያጊደሶና።»

21 ያቲን፣ ሚና ኪታንቾይ ዋፃ ዳኒያ ጌታ ሹቹ ዳንሊዲ አባን ሆሊሹ፣ «ጌታ ካታሚያ ባቢሎኔይ ዋልቃን ሆሌታዳ ሃይሳዳ ኩንዳና፤ ኢያ ሃቺፌ ጉዬ ኡባካ ቤንቲኩ። 22 ዲሊ ዲጃይሳቲኔ ዩጃይሳቲ፣ ሱሱልዔኔ ዋይዜ ፑኔይሳቲ፣ ሂዛፔ ጉዬ ኔ ጊደን ኡባካ ሲዔቶኮና። አይ ኮቻ ዛልዔ ዛልዒያ አሲካ ኔ ጊደን ቤንቲና። ዋፃ ጊርሲ ሂዛፔ ጉዬ ኔ ጊደን ሲዔቲና። 23 ፆምፔ ፖፆይ ዛሪዲ ኔ ጊደን ፖዔና። ማቾ ኤኬይሳኔ አዚና ጌሊያሪ ቃሊ ሂዛፔ ጉዬ ኔ ጊደን ሲዔቲና። ኔ ዛልዒንቾቲ ቢታ ኡባን ኤሬቲዳ ዋልቃማታ። ኔ ቢታን ካዋቲላታ ኡባ ጩማዳሳ» ያጊሰ።

24 ናቤታ ሱላይ፣ ጌሻታ ሱላይኔ ቢታ ቦላ ሃይቂዳ አሳ ኡባ ሱላይ ኢ ጊደን ቤንቲዳ ጊሾ ባቢሎኔይ ፐርዴታሱ።

19

1 ያቲን፣ ሳሎን ዳር አሳይ፣

«ፆሳይ ጋላቲቶ!

አቶቲላይ፣ ቦንቾይኔ ዋልቃይ ኑ ፆሳስ ጊደ።

2 ኢያ ፐርዲይ ቲማኔ ዒሎ።

ሳዒ ቱኒሲዳ ኢታ ላይሚው ፆሳይ ፐርዲሰ።

ፆሳይ ባ አይሌታ ሱላ ኢፔ አቺሰ»

18:17 ኢሳ 23:14፤ ሂዛ 27:26   18:18 ሂዛ 27:32   18:20 ሂዛ 27:30፤ ዛሬ 32:43፤ ኤር 51:48   18:21 ኤር 51:63   18:22 ኢሳ 24:8፤ ሂዛ 26:13   18:22 ኤር 7:34፤ 25:10   18:24 ኤር 51:49

ያገሺን ሲዓሰ።

3 ሄ አሳይ ዛሪዲ ባንታ ቃላ ቋቁ ኦሊዲ፤

«ዖሳ ጋላቲ ጋኮ።

ሄ ካታሚያ ሜሪናው ጩያሽ ዳና»

ያገደሶና።

4 ላታማኔ ኦይዲ ጩማቲኔ ዴያን ዴዒያ ኦይዲ ሜዴቴላቲ አራታን ኡቲዳ ዖሳስ ጉፋኒዲ፤

«አሚንዒ! ዖሳ ጋላቲ ጋኮ»

ያገዲ ጎይኒደሶና።

5 ያቲን፤

«ዖሳ አይሌቲ፤

ዖሴ ያያ ጉላኔ ገቲ ኡባይ፤

ኑ ዖሳ ጋላቲቱ»

ያገያ ቃላይ አራታፔ ኬዩሰ።

6 ያቲን፤ ዳር አሳዳ ዎጫሚያ፤ ዎልቃማ ሻፋዳ ጉሚያ፤ ዳዳዳ ዴቺያ ገርሳይ፤

«ዖሳ ጋላቲ ጋኮ፤

ኑ ጎዳይ፤ ኡባፌ ዎልቃማ ዖሳይ ካዎቲሰ።

7 ዶርሳ ያጋኖይ ጋኪዳ ገሽኔ ኢያ ጌሊያራ ገዢዳ ገሾ

ኑ ኡፋይቶሰ፤ ጋላቶሲኔ ዶርሳ ቦንቾሰ።

8 ጌሎሰ ገዢዳራ ጳሊያኔ ጌሽ ገዲዳ

ሊኖ ማዖ ማዓና ሜላ ኢው ኢሚቲሰ»

ያገሺን ታ ሲዓሰ። (ሊኖ ማዖይ ጌሻታ ጂሎ ኦሶ ለሚሶ።)

9 ሄሳፌ ጉዬ፤ ኪታንቾይ ታኮ፤ «ዶርሳ ያጋኑዎ ጃጌቲዳይሳቲ አንጃቲዳይሳታ» ጋዳ ፃፋ። ሄ ኪታንቾይ ጉጂዲ፤ «ሃይሲ ዖሳ ቱማ ቃላ» ያገሰ።

10 ሄ ዎዳ ታ ኢያ ጎይናናው ኢያ ቶሁዎ ቦላ ኩንዳሰ። ሺን ኢ፤ «ሄሳ ኦሶፋ! ታኒ ዬሱሳባ ማርካቲያ ኔ ሜላኔ ኔ ኢሻታ ሜላ። ኔ ዖሳ ጎይና» ያገሰ። ሂዛ፤ ዬሱሳባ ማርካቲዳይሳታሰ ናቤቴላ አያኒ ዴዔሰ።

ቦላ ፓራ ቶጊዳይሳ

11 ያቲን፤ ሳሎይ ዶዬቲን፤ ያን ቦላ ፓሪ ዴዔይሳ ቤዓሰ። ሄ ፓራ ቶጊዳይሲ አማኔቲዳይሳኔ ቱማንቾ ጌቴቴሰ። ኢ ጂሎቴላን ፐርዴሲኔ ኦሌቴሰ። 12 ኢያ አይፌይ ታማ ላጮ ዳኔሰ፤ ኢያ

19:2 ዛሬ 32:43፤ 2ካዎ 9:7   19:3 ኢሳ 34:10   19:5 ማዝ 115:13
19:6 ሂዝ 1:24፤ ማዝ 93:1፤ 97:1፤ 99:1   19:9 ማቶ 22:2   19:11
ሂዝ 1:1

ሁዔን ዳሮ ካላቸ ዳዔስ። ኢያ ቦላ ኢ ኣቲን ሃሪ ኦኒካ ኤሮና ፃፊቲዳ ሱንሳ ዳዔስ። 13 ኢ ሱላን ሙኬቲዳ ማዖ ማዒስ፤ ኢያ ሱንሳይካ ያሳ ቃለ። 14 ጳሊያኔ ጌሺ ጊዲዳ ሊና ማዖ ማዒዳ ሳሎ ኦላንቸቲ ቦላ ፓራታ ቶጊዲ ኢያ ጌዶ ካሎሶና። 15 ካዎቲላታ ቃንዲያ ማሺ ኢያ ደናፔ ከዬስ። ኢ ቢራታ ፃምዓን ኣሳ ሃራና። ኡባፌ ዎልቃማ ያሳ ሃንቆ ዎይኔ ኡሻ ጉምዒያ ቤሳ ኢ ዬቆና። 16 ኢያ ማዑዎ ቦላኔ ኢያ ዎዲሪያ ቦላ፡ «ካዎታ ካዉዎኔ ጎዳታ ጎዳ» ያጊያ ሱንሳይ ፃፊቲስ።

17 ሄሳፌ ጉዬ፡ ኢሲ ኪታንቸይ ኣዎ ቦላ ኤቂዳይሳ ቤዓስ። ሄ ኪታንቸይ ሳሎፕ ፒራዲያ ካፎ ኡባስ ባ ቃላ ቶቁ ኦሊዲ፡ «ሃ ዪቴ! ያሳ ጊቢራ ማናው ኢሲ ቤሲ ሸቁቲ። 18 ዪዲ ካዎታ ኣሹዎ፡ ሻላቃታ ኣሹዎ፡ ዎታዳሬታ ኣሹዎ፡ ፓራታ ኣሹዎ፡ ፓራታ ቶጊይሳታ ኣሹዎ፡ ኣሳ ኡባ ኣሹዎ፡ ኣይሌታ ኣሹዎ፡ ዎማናታ ኣሹዎ፡ ጊታታኔ ጉላታ ኣሹዎ ሚቲ» ያጊስ።

19 ደዓይ፡ ፓራ ቶጊዳይሳራኔ ኢያ ኦላንቸታራ ኦሌታናው ሳዓ ካዎቲኔ ኤንታ ኦላንቸቲ ኢሲ ቤሲ ሸቁዳሽን ቤዓስ። 20 ሺን ሄ ደዓይኔ ኢያ ሱንሳን ማላታታ ኦሊዳ ዎርዶ ናቤይ ኢያራ ኢሲፌ ኦይኬቲስ። ሄ ማላታታን ደዓ ማላይ ዳዔይሳታኔ ኢያ ሚሲሊያ ጎይኔይሳታ ኢ ባሌሳስ። ደዓይኔ ዎርዶ ናቤይ ናምዓይካ ዲኔን ኤዲያ ታማ ኣባን ፓፃ ዩጌቲዶሶና። 21 ኣቲዳይሳቲ ፓራ ቶጊዳይሳ ደናፔ ከያ ማሻን ሃይቂዶሶና። ካፎቲ ኡባይ ኤንታ ኣሹዎ ሚዲ ካሊዶሶና።

20

ሙኩሉ ላይሳ

1 ዛዎ ባይና ኦላ ቁልፒያኔ ጊታ ሳንሳላታ ባ ኩሸን ኦይኪዳ ኢሲ ኪታንቸይ ሳሎፕ ዎዲሸን ቤዓስ። 2 ኢ ዳዎያ ኦይኪዲ ሙኩሉ ላይሳስ ቃቸስ። ሄ ዳዎይ ኮይሮ ሾሻ፡ ዳቡሎሳ ዎይኮ ፃላሄ። 3 ኪታንቸይ ዛዎ ባይና ኦላን ኢያ ዩጌዲ፡ ሙኩሉ ላይሳ ዉራና ጋካናው ካዎቲላታ ዛሪ ባሌሶና ሚላ ቁልፒን ጎርዲዲ ኣታሚስ። ሄሳፌ ጉዬ፡ ዳዎይ ጉላ ዎደስ ቢሌታናው ቤሴስ።

4 ሄሳፌ ጉዬ፡ ኣራታታኔ ኣራታታ ቦላ ኡቲዲ ፒርዳና ሚላ ማቲ ኢሜቲዳይሳታ ቤዓስ። ዬሱሳስ ማርካቲዳ ጊሾኔ ያሳ ቃላ

19:12 ዳኔ 10:6   19:15 ማዝ 2:9፤ ኢሳ 63:3፤ ኢያ 3:13፤ ዮ.ቆ 14:20
 19:17 ሃዝ 39:17-20   19:20 ዮ.ቆ 13:1-18   20:2 ሜዴ 3:1

ኦዲዳ ገሾ ባንታ ቆጂያ ጎይሬቲዳ አሳ ሽምጥባ ቤዓሰ። ኤንቲ ደዓ ዎይኮ ደዓ ሚሲሊያ ጎይኒቦኮና። ኤንቲ ደዓ ማላ ባንታ ሶምዎን ዎይኮ ባንታ ኩሼን ዎሊቦኮና። ኤንቲ ሃይቆፔ ዴንዲዲ ኪሪሰቶሳራ ኢሲፌ ሙኩሉ ላይሌ ሃሪደሶና። ⁵ ሃይሲ ኮይሮ ዴንዲዳ፤ አቲዳ ሃንኮ ሃይቁዳይሳቲ ሙኩሉ ላይላይ ወራና ጋካናው ሃይቆፔ ዴንዲቦኮና። ⁶ ኮይሮ ዴንዲዳ ስቃይ ዴንዲዳቲ ኢንጃቲዳይሳታኔ ጌሻታ። ኤንታ ቦላ ናምዓንሉ ሃይቁዋሰ ዎልቁ ባዋ። ኤንቲ ያሳሲኔ ኪሪሰቶሳሰ ካሂኔ ገዳና፤ ኢያራ ኢሲፌ ሙኩሉ ላይሌ ሃራና።

ፃላሂያ ያኔቴላ

⁷ ሙኩሉ ላይላይ ወሪዳፔ ጉዬ ፃላሂይ ቃሾፔ ቢሌታና። ⁸ ኢ ሳዓ ጋፃፔ ጋፃ ጋካናው ዴዲያ ካዎቴላታ፣ ኤንቲካ፣ ጎጌኔ ማጎጌ ጌቴቴይሳታ ባሌሊዲ ኦላሰ ሺሻናው ኬያና። ኤንታ ገይደይ አባ ጋፃን ዴዲያ ሻፌ ማላ። ⁹ ኤንቲ ቢታ ኡባን ላሌቲዲ፣ ጌሻታ ሄራኔ ያሳይ ደሲያ ካታማ ቴቂደሶና። ሺን ታሚ ሳሎፔ ዎጂዲ ኤንታና ሚሰ።

¹⁰ ኤንታ ባሌሊዳ ፃላሂይ፣ ደዓይኔ ዎርደ ናቤይ ዬጌቲዳ ኤዲያ ዲኔ ታማ አባን ዬጌቲሰ። ኤንቲ ቃማኔ ጋላሰ ሜሪናው ጋፃ ካዔታና።

ወርሴላ ፒርዳ

¹¹ ሄሳፌ ጉዬ፣ ጌታ ቦላ አራታ ቦላ ኡቲዳይሳ ቤዓሰ። ሳዒኔ ሳሎይ ኢያ ሲንሳፌ ባቃቲደሶና፤ ኤንቲ ዛሪ ቤንቲቦኮና።

¹² ሃይቁዳይሳቲ፣ ጌታቲኔ ጉላቲ አራታ ሲንሳን ኤቁዳይሳታ ቤዓሰ፤ ማፃፋቲ ደዬቲደሶና፤ ቃሲ ዴፃ ማፃፋ ገዲዳ ሃራ ማፃፌ ደዬቲሰ። ሃይቁዳይሳቲ ማፃፋን ፃፊቲዳ ባንታ ኦሱዋዳ ፒርዳ ኤኪደሶና።

¹³ አባይ ባ ገደን ዴዲያ ሃይቁዳይሳታ ኢሚሰ፤ ሃይቆይኔ ሲፃሌይ ባንታ ገደን ዴዲያ ሃይቁዳይሳታ ኢሚደሶና። ኢሲ ኢሲ አሲ ባ ኦሱዋዳ ፒርዳ ኤኪሰ። ¹⁴ ያቲን፣ ሃይቆይኔ ሲፃሌይ ታማ አባን ዬጌቲደሶና። ሄ ታማ አባይ ናምዓንሉ ሃይቆ። ¹⁵ ዴፃ ማፃፋን ኢያ ሱንላይ ፃፊቲቦና ኦኒካ ታማ አባን ዬጌቲሰ።

21

ኦራላ ሳሎኔ ኦራላ ሳዓ

1 ታኒ ኦራላ ሳሎኔ ኦራላ ሳዓ ቤዓስ። ኮይሮ ሳሎይኔ ኮይሮ ሳዓይ ሳይስ፤ አባይካ ሳይስ። 2 ጌሻ ካታሚያ፡ ኦራላ ዬሩሳላሜይ፡ ኣዚና ጌላናው ኣሌቁታዳ ጊጋዳ ዳዒያ ማጫሳዳ ሳሎፕ ያሳ ማታፕ ዱጌ ዋዲሺን ቤዓስ።

3 ኣራታፕ ሃይሳዳ ያጊዲ፡ ኦዲያ ጊታ ቃላ ሲዓስ፤ «ያሳ ከላይ ኣሳራ ዳዔስ፤ ያሳይ ባ ቦንቹዋራ ኣሳራ ኢሲፌ ዳና። ኤንቲ ኢያ ዳሬ ጊዳና፤ ያሳይ ባ ሁዔን ኤንታራ ዳና፤ ኢ ኤንታ ያሳ ጊዳና።

4 ያሳይ ኤንታ ኣይፌፕ ኣፋላ ኡባ ቁቻና። ሂዛፕ ሃይቆይ ዋይኮ ካዮይ ዋይኮ ዋሶይ ዋይኮ ዋይኮ ዳና። ጋልዓ ኡባይ ኣዲስ» ያጊስ።

5 ኣራታ ቦላ ኡቲዳይሲ፡ «ታኒ ኡባ ኦራሊ ኦላና» ያጊስ። ቃሲ ዛሪዲ ታኮ፡ «ታኒ ኦዳይሲ ኣማንሌይሳኔ ቱማ ጊዲያ ጊሾ ዓፋ» ያጊስ። 6 ቃሲ ታኮ፡ «ፖሌቲስ! ታኒ ኣልፋኔ ኣሜጋ፤ ደሜሊኔ ፖሎ። ሳሞቲዳ ኦናካ ዳዖ ሃላ ፕልቱዋሬ ጪጊ ባይና ጮ ኡሻና። 7 ያኒያ ኦኒካ ሄሳ ኡባ ላታና፤ ታኒ ኢያው ያሳ ጊዳና፤ ኢካ ታ ናዓ ጊዳና። 8 ሺን ያሻንቸታ፡ ኣማኔቶናይሳታ፡ ቱናታ፡ ሸምፖ ዋዲይሳታ፡ ላይማቲይሳታ፡ ቢቲይሳታ፡ ኤቃ ሳይኔይሳታኔ ዋርዳንቸታ ቃዳይ ዲኔይ ኤዲያ ታማ ኣባን ጊዳና። ሄሲ ናምዓንላ ሃይቆ» ያጊስ።

9 ላፑን ዉርሴላ ቦሻቲ ኩሚዳ ላፑን ፀዓታ ኦይኪዳ ላፑን ኪታንቸታፕ ኢሶይ ታኮ ዪዲ፡ «ሃያ፡ ታኒ ኔና ጌሎስ ጊጊዳ ደርሳ ማቸው ቤሳና» ያጊስ። 10 ኪታንቸይ ታና ዳሮ ዶቃ ዳሪያ ሁዔ ጌሻ ኣያናን ኬሲዲ፡ ጌሻ ካታማይ፡ ዬሩሳላሜይ፡ ሳሎፕ ያሳ ማታፕ ዱጌ ዋዲሺን ቤሲስ። 11 ሄ ካታማይ ያሳ ቦንቸን ፖዔስ። ሄ ካታማ ፖይ ያስጲዳ ጊያ ኣልዖ ሹቻ ማላ፤ ጌሻ ቢሪሌዳ ጸሌስ። 12 ሄ ካታማ ዲርሳይ ዋልቃማኔ ኣዲሴ። ኢያው ታማኔ ናምዑ ፔንጌቲኔ ሄ ፔንጌታ ናጊያ ታማኔ ናምዑ ኪታንቸቲ ዳዖሶና። ፔንጌታ ቦላ ታማኔ ናምዑ ኢስራዔል ዜራላታ ሱንላይ ዓፌቲስ። 13 ደሎሃ ባጋራ ሄቩ ፔንጌቲ፡ ፑዳሃ ባጋራ ሄቩ ፔንጌቲ፡ ዲጌሃ ባጋራ ሄቩ ፔንጌቲ፡ ዉሎሃ ባጋራ ሄቩ ፔንጌቲ ዳዖሶና። 14 ካታማ ጊምቤ ዲርሳይ ታማኔ ናምዑ ሹቻ ባሶታ

21:1 ኢሳ 65:17፤ 66:22፤ 2ጴፂ 3:13   21:2 ኢሳ 52:1፤ ዮ.ቆ 3:12፤ ኢሳ 61:10   21:3 ሂዝ 37:27፤ ሉዌ 26:11   21:4 ኢሳ 25:8፤ ኢሳ 35:10፤ 65:19   21:6 ኢሳ 55:1   21:7 2ሳሙ 7:14፤ ማዝ 89:26   21:10 ሂዝ 40:1   21:12 ሂዝ 48:30-35

ቦላ ኤቂስ። ኤንታ ቦላ ታማኔ ናምዑ ደርሳ ሃዋሬታ ሱንላይ ፃፈተሰ።

15 ታው ኦዲያ ኪታንቹዋስ፣ ካታማ፣ ኢያ ፔንጌታኔ ኢያ ደርሳ ዋዲያ ዋርቃ ፃምዓይ ዳዔስ። 16 ካታማስ ኦይዲ ማዘኔቲ ዳዖሶና፤ ካታማ ጌሳይኔ ጎምፓይ ኢሲ ገና። ኪታንቹይ ካታማ ባ ፃምዓን ዋዲን፣ ካታማይ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ ኪሎ ሚቲሬ ገዲስ፤ ካታማ ጌሳይ፣ ጎምፓይኔ ዲቃቴላይ ኢሲ ገና። 17 ኪታንቹይ ቃሲ ደርሳ ዋዲን፣ ኪታንቹይ ጎዔቲያ ኣሳ ኩሼን ኢሲ ፃታኔ ኦይታማኔ ኦይዲ ዋዳ ገዲሰ።

18 ካታማ ደርሳይ ያሰጺዴ ገያ ሹቻን ዲሬቲሰ። ካታማይ ማሰቶቲዳ ጳሊያ ጌሻ ዋርቃን ኦሴቲሰ። 19 ካታማ ደርሳ ባሶይ ኡባ ቆዋ ቦንቹቲዳ ሹቻን ኣሌቄቲሰ። ኮይር ሂፃቲዳ ሹቻይ ያሰጺዴ፣ ናምዓንላይ ሳምፔሬ፣ ሄቫንላይ ኬልቄዶኔ፣ ኦይዳንላይ ባሉሬ፣ 20 ኢቻሻንላይ ሳርደንኪሴ፣ ኡሱፑንላይ ሳርዲዮኔ፣ ላፑንላይ ኪሪሰቲሎቤ፣ ሆሰፑንላይ ቢሪሌ፣ ኡዲፋንላይ ቶጳዚዮኔ፣ ታማንላይ ኪሪሰጺራሲሴ፣ ታማኔ ኢሲንላይ ያኪንቴ፣ ታማኔ ናምዓንላይ ኣሚቴሰዲኖሴ።

21 ታማኔ ናምዑ ፔንጌታሰ ታማኔ ናምዑ ኢንቆ ገያ ኣልዖ ሹቹ ዳዔስ። ኢሲ ኢሲ ፔንጌይ ኢሲ ኢንቆን ኦሴቲሰ። ካታማ ዋጋ ኦጌይ ማሰቶቲዳ ጳሊያ ጌሻ ዋርቃፌ ኦሴቲሰ።

22 ጎዳይ፣ ኡባፌ ዋልቃማ ያሳይኔ ደርሳይ ካታማስ ኬሌ ገዲያ ገሾ ታ ሄ ካታማን ያሳ ኬሌ ቤዓቢኬ። 23 ያሳ ቦንቹይ ሄ ካታማስ ፖዒያ ገሾኔ ደርሳይ ኢያው ያምፔ ገዲያ ገሾ ካታማስ ኣዋ ዋይኮ ኣጌና ፖዖ ኮሼና። 24 ካዋቴላቲ ሄ ካታማ ፖዖን ሃሙታና፤ ካዋቲካ ባንታ ቦንቹዋ ያ ኤሃና። 25 ቃሚ ያን ባይና ገሾ ካታማ ፔንጌቲ ኡባ ዋዴ ደያ ገዳና፤ ጎርዴቶኮና። 26 ካዋቴላታ ጌታቴላይኔ ቦንቹይ ሄ ካታማ ያና። 27 ደርሳ ዴዖ ማዓኣን ሱንላይ ፃፈቲዳይሳታ ፃላሊ ኣቲን ቱናባ ዋይኮ ዬላያባ ኣሌይ ዋይኮ ዋርዶቲይ ኦኒካ ሄ ካታማ ጌሌና።

22

1 ያቲዲ፣ ኪታንቹይ ታና ያሳ ካዋቴላ ኣራታፔኔ ደርሳ ካዋቴላ

21:15 ሃዝ 40:3   21:21 ኢሳ 54:11-12   21:23 ኢሳ 60:19   21:24 ኢሳ 60:3   21:25 ኢሳ 60:11   21:27 ኢሳ 52:1፤ ሃዝ 44:9

አራታፔ ጎጊያ ማስቶቴዳ ጰሊያ ዴያ ሃላ ሻፋ ቤሲስ። 2 ሄ ሻፋይ ካታማ ኦጊያ ጊድራ ዱጌ ጎጊስ። ሻፋፔ ሄፊንላ ባጋራኔ ሃፊንላ ባጋራ ኣጌናን ኢሲ ቶሆ፤ ላይላን ታማኔ ናምዑ ቶሆ አይፊያ ዴያ ሚሊ ዴዴስ። ሄ ሚላ ቦንጮይ ካዎቴላታ ኡባ ሃርጌፊ ፓሌስ።

3 ሄ ካታማን አይቢ ቃንጌሊካ ዴና። ያሳ ካዎቴላ አራታይኔ ደርሳ ካዎቴላ አራታይ ሄ ካታማን ዳና። ያሳ አይሌቲ ያሳስ ኦላና። 4 ኤንቲ ኢያ ሰምዑዎ ቤዓና፤ ኢያ ሱንላይ ኤንታ ሰምዖን ያፌታና። 5 ሂዛፔ ቃሚ ዴና፤ ጎዳ ያሳይ ኤንታው ያምፔ ጊዲያ ጊሾ ኤንታው ያምፔ ዎይኮ አዎ ፖዖ ኮሼና። ኤንቲ ሜሪ ሜሪናው ካዎታና።

ዬሱሳ ዩሳ

6 ኪታንቾይ ታኮ፡ «ሃ ታ ኦዲያ ቃላይ ቱማኔ አማንሌይሳ። ጎዳይ፡ ናቤታ ባ ጌሻ ኣያናን ኪቲያ ያሳይ፡ ማታን ሃናናባ ባ አይሌታ ቤሳናው ባ ኪታንቾዎ ኪቲስ» ያጊስ። 7 ዬሱሲ፡ «ሄኮ ታ ኤሌሳዳ ያና፤ ሃ ማፃፋን ዴዲያ ቲንቢቲ ቃላ ናጊያ ኦኒካ ኣንጃቲዳይሳ» ያጊስ።

8 ታኒ፡ የሃኒሲ፡ ሄ ኡባባ ሲዓስ፤ ቤዓስ። ታኒ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴኔ ቤዒዳ ዎዴ ሄሳ ታና ቤሲዳ ኪታንቾዎ ጎይናናው ኢያ ቶሁዎ ቦላ ኩንዳስ። 9 ሺን ኪታንቾይ ታኮ፡ «ሄሳ ኦሶፋ! ታኒ ኔዳ፡ ናቤታዳ ኔ ኣሻታዳኔ ሃ ማፃፋን ዴዲያ ኡባ ኪቲቲያ አይሌታ ሚላ፤ ያሳ ጎይና» ያጊስ።

10 ኪታንቾይ ዛሪዲ፡ «ሃ ኡባይ ፖሌቲያ ዎዴይ ማታቲዳ ጊሾ ሃ ማፃፋን ያፊቲዳ ቲንቢቲ ቃላ ማታሚን ጎርዶፋ። 11 ኢታ ኦሌይ ጉጂዲ ኢታ ኦሶ፤ ቱኔይ ጉጂዲ ቱኖ። ሎዖ ኦሌይ ጉጂዲ ሎዖ ኦሶ፤ ጌዬይ ጉጂዲ ጌዮ» ያጊስ።

12 ዬሱሲ፡ «ሄኮ፡ ታኒ ኤሌሳዳ ያና። ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኢያ ኦሱዋዳ ኢማናው ታ ዎይቶይ ታራ ዴዴስ። 13 ታኒ አልፋኔ አሜጋ፤ ኮይርኔ ወርሴሊ፤ ዶሚሊኔ ፖሎ።

14 «ባንታ ማዑዎ ሜጪዲ ጌሼይሳቲ ኣንጃቲዳይሳታ። ዴያ ሚሌ አይፊያ ማናወኔ ካታማ ፔንጊያራ ጌላናው ኤንታው ማቲ ኢማቲስ። 15 ሺን ካናቲ፡ ቢቲይሳቲ፡ ላይማቲይሳቲ፡ ሸምፖ

22:1 ሃዝ 47:1፤ ዛካ 14:8   22:2 ሜ. 2:9   22:3 ዛካ 14:10
22:5 ኢሳ 60:19፤ ዳኔ 7:18   22:11 ዳኔ 12:10   22:12 ኢሳ 40:10፤
62:11፤ ማዝ 28:4፤ ኤር 17:10   22:13 ዮ.ቆ 1:8፣ 17፤ 2:8፤ ኢሳ 44:6፤
48:12   22:14 ሜ. 2:9፤ 3:22

ዎጂይሳቲ፣ ኤቃ ጎይኔይሳቲ፣ ዎርዶ ዶሴይሳቲኔ ኦፊይሳቲ ካሬን ዴዎሶና።

16 «ታኒ፣ ዩሱሲ፣ ሃ ማርካቴላ ሂንቲው፣ ዎሳ ኬላታሰ ኦዳና ማላ ታ ኪታንቸዎ ኪታሰ። ታኒ ዳዊቴ ሼሺኔ ዜሬላ። ታኒ ፖዲያ ጉራ ባካላ» ያገሰ።

17 ጌሻ አያናይኔ ጌላናው ገጊዳ ማጫሲያ፣ «ሃያ» ያጎሶና። ቃሲ ሃይሳ ሲዲያ ኦኒካ፣ «ሃያ» ያጎ። ሳሞቲዳ ኦኒካ ሃዮ፤ ዴዎ ሃላ ኮያ ኦኒካ ጮ ኤኮ።

18 ታኒ ሃ ማፃፋን ፃፊቲዳ ቲንቢቴ ቃላ ሲዲያ ኦናካ ዘራይሰ። ኦኒካ ሃ ቃላ ቦላ ኢሲባ ጉጂኮ፣ ያሳይ ሃ ማፃፋን ፃፊቲዳ ቦሻ ኢያ ቦላ ጉጃና። 19 ኦኒካ ማፃፋን ዴዲያ ቲንቢቴ ቃላፔ ኢሲባ ፓጩሲኮ፣ ያሳይ ሃ ማፃፋን ፃፊቲዳ ዴዎ ሚላ አይፊያፔኔ ጌሻ ካታማፔ ኢያ ቃዳ ፓጩሳና።

20 ሃ ኡባ ማርካቴይሲ፣ «ቴማ፣ ታኒ ኤሌሳዳ ያና» ያገሰ። አሚንዲ፤ ጎዳ ዩሱሳ፣ ሃያ።

21 ጎዳ ዩሱሰ ኪሪሰቶሳ አጼ ኬሃቴላይ ሂንቴ ኡባራ ገዶ። አሚንዲ።

ኦራሳ ጩቂዋ ኅፋሶ
New Testament in Gofa

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gofa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Gofa

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

c35d6c73-3843-5482-b53e-7559d35deee5